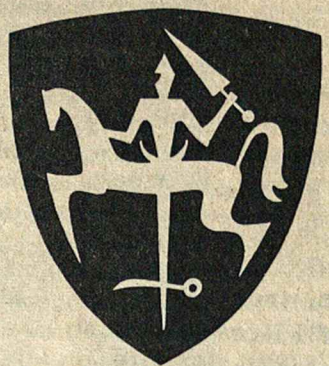

nepriklausoma lietuva

Montrealis, 1970 m. liepos 22 d. Nr. 1207

LE JOURNAL INDEPENDANT LITHUANIEN AU CANADA • EST. 1941 • THE INDEPENDENT LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

RUSAI PRIE NILO

PILDOSI CARŲ SAPNAI

Sovietų karo patarėjų, raketų, instruktorių, lėktuvų ir laukų atsiradimas Egipte, Izraeliui kelia visiškai suprantamą baime. Neseniai buvusi Egipto prez. Naserio devyniolika dienų užtrukusi viešnage Maskvoje taipogi neveikia raminančiai.

Todėl paviršutiniškesniam stebėtojų gali pagrįstai atrodyti, jog ši kartą sovietai visai rimtai ruošiasi padėti arabams galutinai iššluoti žydus iš jų pažadėtosios žemės. Bet ar tokios prielaidos iš tikrųjų turi pagrindo?

Žinomas sovietologas Edward Crankshaw tvirtina, kad — ne. Viename savo straipsnyje jis Izraelį vadina Dievo sovietams duotąja dovana. Anot jo, be Izraelio sovietai negalėtų efektyviai tęsti savo įtakos plėtotę Vid. Rytuose. Jų planuose Izraelis vaidina labai svarbią rolę. Bet tikrai gyvas ir labai gajus, o ne sunaikintas Izraelis sovietams gali būti perankus. Pagal Crankshaw, bent šiuo metu nei tiesiogiu Izraelio sunaikinimu, nei aplamai komunizmo idėjų plėtimu Viduriniuose Rytuose sovietai dar nesirūpina.

Pastoviai kurstydami arabų — žydų kiverčio liepsną, sovietai pajėgė aktyviai džiaugtis stiprinti savo įtaką Vid. Rytuose, ko ne imperialistiškiausieji senosios Rusijos carai nespėavo.

Europos istorijoje Viduriniųjų Rytų klausimas ir su juo susijusios Rusijos užmačios prasiveržti į Viduržemio jūrą Anglijos ir Prancūzijos pastangomis būdavo sėkmingai apstabdomos. Praeityje Rusijos laivynas plaukiojo tik po Juodąją jūrą. Šiandien gi po revoliucijos ir dviejų pasaulinių karų, sovietų valdžia pagaliau atsieklė to, ko carai niekada nepajėgė padaryti, be ypatingų pastangų.

Štai, po antrojo pas. karo didelė teritorija Vid. Rytuose buvo palikta Dievo valiai. Jos vidury buvo Izraelis, užsispyręs išlikti ir pykinantis arabus. Sovietams juk nesunku buvo sutapatinti Izraelį su amerikoniškuoju imperializmu. Ir nesijaudino sovietai, kad arabų vadai buvo menki komunistai. Neliūdėjo jie nė

dėl to, kad Naseris uždraudė Egipte komunistų partiją. Tai kas, kad keletas komunistų atsidūrė kalėjimuose? Galimybės gauti Egipte karo laivyno bazes yra sovietams geri?

Prislopinę komunizmo piršimą, bet apeliuodami į arabų nacionalizmą ir rūsčių balsu nuolatos vanodami Izraelį, sovietų vadai tikriausiai pralinks carų išsvajotą įsitvirtinimą Viduržemio jūroje.

Prezidentas Niksonas pavėluotai, bet teisingai pastebėjo, kad sovietai jau veržiasi į Viduržemio jūros erdvę. Dabar, žinoma, jau per vėlu tą jų veržimąsi sustabdyti. Kaip paprastai, Amerikos ir Anglijos klaidos vėl sudarė sovietams puikią politinę progą.

Amerikai besirūpinant Izraelio saugumu, gal vis dėlto vertėtų žvilgtelėti pirmyn ir platyn? Apsisivalgyti, ar sovietai vėl nespėdžia parašyti pinklių karų kitur? Kad vėl nesipildytų carų sapnai...

v. ž.

BENDRAUKIME, BET IR BŪKIME ATSARGŪS

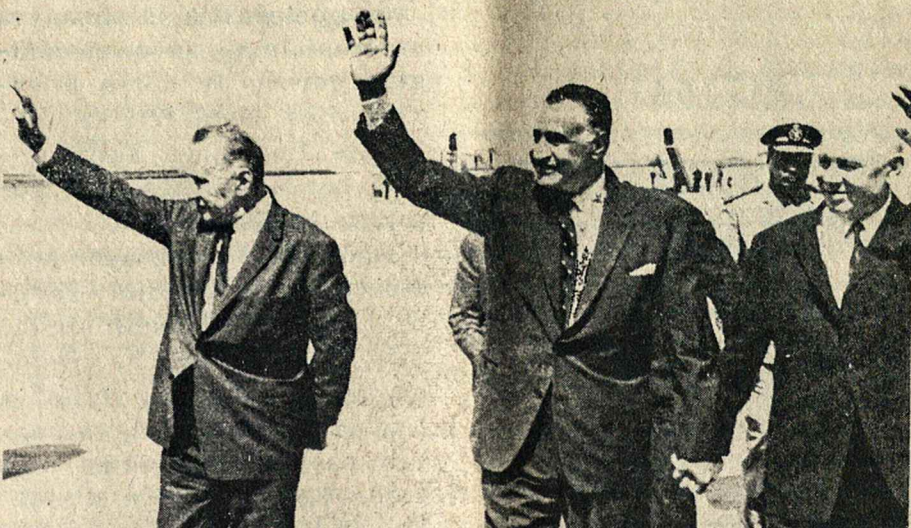
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliko) pirmininkas dr. J. K. Valiūnas jaunimo seminare Chicagoje birželio 7 d. skaitė paskaitą apie "Lietuvos laisvinimą ir santykius su pavergta Lietuva". "Drauge" birželio 17 d. jos santrauką paskelbė J. Dainauskas. Jis dr. J. K. Valiūno mintis apie bendravimą su pavergta Lietuva šitaip atpasakojo:

"Bendravimas su Lietuva, ypač jaunimui, yra būtinas. Tačiau su kraštu reikia bendrauti ne tik širdimi, bet ir protu, visuomet turint galvoje, kad nepakenktų Lietuvos laisvinimo idėjai. Vlikas visai nemano organizuoti kokią rezistencinę veiklą Lietuvoje. Ir iš viso apie kokią nors panašią veiklą negali būti kalbos, neišprovokuojant represijų prieš lietuvių Lietuvoje. O kokios nors kalbos apie rezistencinę "veiklą" Lietuvoje, ypač susirinkimuose, tėra vien tušti plepalai, su kuriais Lietuvos laisvinimo idėja nieko bendro neturi. Svarbu Lietuvoje išsaugoti lietuvių. Čia gi nustokime vieni kitus kaltinti ir šmeižti. Net ir lietuvių komunisto, veikiančio Lietuvoje, nevadiname išdaviku. Niekas nežino, kuris iš jų gali pasekti Konrado Valenrodo pėdomis. Tačiau greta to būkime budrūs, nes rusai čia turi nemažą savo agentų, kurie stropiai seka visus lietuvius. Branginkime kiekvieną lietuvių, pasitikėkime jo patriotizmu, bet būkime budrūs"

VILNIAUS PAAUGLIAI

Vaidas Vilniaus Bočių sveatinėje: ant stalo šermukšninio Anykščių vyno buteliai, cigarečių dėžutės, ties stalu keturi 14-15 m. amžiaus paaugliai kažką diskutavo, užgerdami šnicelį vyno taurėmis.

Apie tai paskelbė Tar. mokytojų laikraštys du laikraštiniškai. Jie teigia, jog esą "liūdina, kad šie paaugliai padavėms — tik klientai, o ne vaikai, kuriems atnešti vyno butelį ir cigarečių — tiesiog nusikalimas".

Naseris Maskvoje (su Kosyginu ir Podgoriu)

NEPROPOCINGA PROPORCIJA

Birželio 14 d. vykusiuose rinkimuose į Sovietų Sąjungos "parlamentą" — Aukščiausiąją tarybą balsavo ir Lietuvos respublikos gyventojai. Buvo renkami deputatai į abu AT rūmus: vadinamąją Sąjungos tarybą ir Tautybių tarybą.

Į Sąjungos tarybą Lietuvos gyventojai išrinko 10 deputatų, jų tarpe 2 rusus. Į Tautybių tarybą — 32 atstovus, jų tarpe 8 rusus. Vadinasi, lygiai ketvirtadalis Lietuvos atstovų Maskvos parlamente yra rusai.

Šita proporcija iš tikrųjų nėra labai proporcinga. Prieš dešimtį metų rusų gyventojų skaičius Lietuvoje tesiekė apie 8 nuoš. Prileidžiant galimybę, kad pastaroju metu rusų gyventojų skaičius Lietuvoje vienu kitu nuostimiu ir padidėjo, jis tikrai nėra pasiekęs ketvirtadalio visų gyventojų.

Žinoma, kad sovietuose, taigi ir Lietuvoje, visus kandidatus į tarybas parenka ir atsisoja komunistų partija. O tokia neproporcingai didelė rusų tautybės deputatų dalis siūlo išvadą, kad kompartija nesuranda pakankamai patikimų lietuvių išstatyti kandidatais į Aukščiausiąją tarybą. Kita išvada būtų, kad patys lietuviai komunistai neturi pakankamai įtakos į aukščiausiąją tarybą pasiūsti savus kandidatus.

Žinoma, kad sovietų rinkimuose paprastai išstatoma tiek komunistų partijai priimtinių kandidatų, kiek atstovų reikia išrinkti. Tačiau rinkimai vis dėlto turi šokių tokių priemonių parodyti savo nepasitenkinimą išstatytais kandidatais. Viena tokių priemonių būtų rinkimui aplamai nebalsuoti. Šita protesto priemonė vis dėlto labai nedaug piliečių tepasinaudoja. Anksčiau, ypač Stalino laikais, rinkikus prie urnų vedė beveik su prievarta. Nebalsuojantieji galėjo susilaukti visiškai konkrečių nemalonumų ir bausmių. Ilgainiui nuoga prievarta nebepastebima, tačiau įkyri propaganda balsuoti ir netiesiogis spaudimas vis dar yra akivaizdus. Pagaliau žmonės paprasčiausiai eina balsuoti automatiškai, atlikdami įkyrią ir nieko nepakeičiančią pareigą. Tai paliudija ir pastarųjų rinkimų rezultatai — Lietuvoje balsavo 99,92 nuoš. visų turinčiųjų teisę balsuoti.

Kita rinkimams prieinama priemonė parodyti savo nepasitenkinimą yra balsuoti "prieš" išstatytus kandidatus. Oficialūs sovietų šaltiniai nurodo, kad rinkimuose į Sąjungos tarybą tokių "prieš" balsų Rusijoje buvo paduota apie 319 tūkstančių, Ukrainoje — per 27 tūkstančius, Kazachijoje apie 20 tūkstančių, Estijoje — apie tris tūkstančius, Latvijoje — 1,354, Lietuvoje — 873, o mažiausiai Gruzijoje — 549. Panašus protesto balsų santykis pastebimas ir rinkimuose į tautybių tarybą.

Būtų įdomus klausimas ištyrėti, kodėl Lietuva ir Gruzija mažiausiai pasinaudojo galimybe paduoti "prieš" balsus, kai tuo tarpu, pvz., Estijos gyventojai proporcingai padavė bene didžiausią skaičių protesto balsų. Atsakymas gal galėtų būti ir toks: estai labiausiai pasinaudojo sovietų santvarkos teikiama galimybe pareikšti savo nepasitenkinimą esama padėtimi, o Lietuvos ir Gruzijos gyventojai yra abejingiausi tokių rinkimų poveikui ir balsuodami teatlieka formalią pareigą. Kita galimybė būtų ta, kad kompartijos aparatas Lietuvoje ir Gruzijoje griežčiau prižiūri pačių rinkimų eigą.

JAV KREPŠININKAI KAUNE?

Numatytas Lietuvos Žalgirio krepšinio komandos susitikimas su JAV krepšinininkais Kaune rugpjūčio vidury, — praneša vilniškis Sporto laikraštis.

Maždaug tuo pačiu metu Lietuvoje laukiama ir Kubos krepšinio komanda, o JAV krepšinininkai šią vasarą dalyvaus organizuojame krepšinio tarptautiniame turnyre Maskvoje, kuriame žais "TSRS, JAV, Jugoslavijos ir dar vienos Europos valstybės" komandos. Sportas, pranešamas apie būsimąją JAV krepšinininkų viešnagę, po pranešimo pastatė klausuką.

SLA SEIME

Vienas iš St. Catharines vykdamas į SLA seimą Amerikoje jaučiau savotišką trūkumą. Bet, štai, žiūriu, stotyje SLA veikėja A. Ališauskienė su vyru perka bilietus. Paašikėjo, kad ir Ališauskai vyksta į New Yorką, į SLA seimą. Nuotaika pagerėjo. Važiuojame tryse autobusu, nelaimingo atsitikimo atveju vieni kitiems galime padėti.

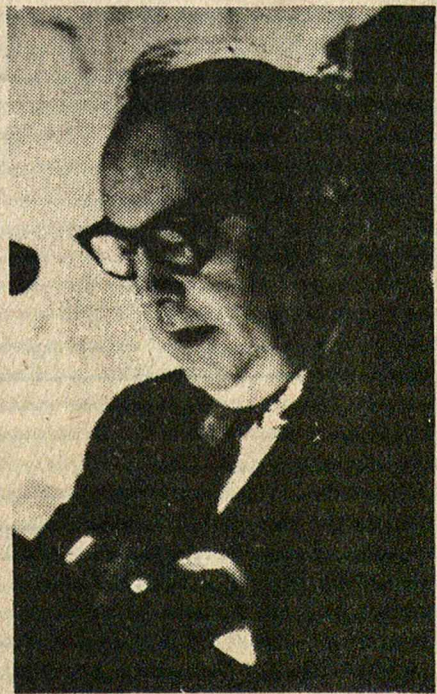
Išvažiavome 9.30 ryto, o New Yorką pasiekėme 9 val. vakaro.

Buffalo muitinėje vyko labai atyodus tikrinimas. Ilgos eilės, visiems atidarinėja bagažą, išžiūri viską smulkmeniškai. Moterims rankinukus tikrino, žiūrėjo net vokus, knygas.

New Yorke visokių nelaimingų atsitikimų pasitaiko, todėl nutarėme ieškoti baltaveidžio, kad nuvežtų į viešbutį. Einant ir dairantis, paaugliai negrai siūlosi panešti bagažą ir nuvežti, kur reikia. Bijome. Pamatėme taksį prie kurio stovėjo baltaveidis. Prašome, kad nuvežtų į viešbutį. Neveža, bet parodo į kitą taksį. Ir vėl paauglys juodukas prisistato pagelbėti. Sėdam į mašiną ir nuvažiuojame. Vėliau pasidarėme išvadą, kad tie paaugliai negruikai už tarpininkavimą ima arbatpinigius. Pasiekėm viešbutį laimingai, džiaugėmės, kad viskas sekėsi gerai.

Viešbutyje sutikau SLA generalinį organizatorių M. Klimą. Jis painformavo apie seimo eigą ir davė gerų patarimų. M. Klimas yra nepaprasto takto asmuo. Būdamas draugiškas, neturi sunkumų gauti naujų SLA narių.

Birželio 22 d. SLA seimą atidarė advokatas Steponas Briedis. Skautai įnešė Lietuvos ir Amerikos vėliavas.

Povilas Dargis Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, kalbėjo gen. konsulas Anicetas Šimutis. Jis pabrėžė, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra seniausia ir stipriausia lietuvių organizacija pasaulyje. Kada SLA kūrėsi, Lietuvoje buvo uždrausta spauda. SLA

Kazys Škirpa

seimas 1894 m. protestavo prieš Kražių skerdynes. Kalbą pasakė kongresmanas iš New Yorko John M. Murphy. Sveikinimo kalbą pasakė ir Vliko pirm. J. K. Valiūnas. Jis pareiškė, kad įstojęs į šią garbingą organizaciją nariu. Be to, kalbėjo V. Sidzikauskas ir Balfo atstovas.

Seimą vesti perėmęs SLA pirm. P. Dargis, savo žodyje, be kita ko, priminė Lietuvos Steigiamojo seimo 50 metų sukaktį ir kvietė visus delegatus būti tolerantiškais, gerbti vieni kitų pažiūras.

Po aktoriaus V. Žukausko deklamacijos, paskaitą apie Steigiamąjį seimą skaitė K. Škirpa.

Antrąjį posėdį pradėjo SLA vykd. tarybos atsakingasis aktuaras R. E. Bruce, padarydamas išsamų pranešimą apie SLA veiklą. Jis nurodė, kad dabar valdžios kontrolės įstaigos SLA suteikia teisę be gydytojo patikrinimo priimti narius iki 55 m. amžiaus. Vadinasi, SLA atsargos yra stiprios.

Buvo seime ir nepatenkintų demokratiškai išrinkta SLA vadovybe, bet tokių nebuvo daug.

Kun. M. Valadka pasakė kalbą apie SLA. Atvykęs 1928 m. į Scrantoną, lankydamas lietuvių rado moterį su 6 vaikais. Visi priklausė Susivienijimui. Jis užklausė, kodėl visi priklauso SLA? Moteris atsakė, kad SLA mane ir mano vaikus gelbsti nuobodo. Dalyvavo šiame seime senyvo amžiaus delegatų, kurie yra gavę iš SLA vienokią ar kitokią pagalbą, ir po daugelį metų SLA mini su pagarbą.

SLA pirm. P. Dargis pakvietė sekr. A. Budreckį perskaityti aktą, kuriuo teisininkas, poetas ir vertėjas Nadas Rastenis už nuopelnus Susivienijimui ir lietuvių skelbiamas SLA garbės nariu. Naujasis garbės narys tarė žodį ir deklamavo iš savo kūrybos.

Rašančiam teko SLA 72 kuopos vardu kreiptis į Ame-

Nukelta į 5 psl.

JAV gyn. ministras Lairdas: Mes nešame taiką Pietų Vietnamui, Pietų Vietnamas neša taiką Kam-bodijai, Laosas neša taiką... pa-lauk, kaip čia yra?..

SANTYKIAI IŠSILYGINO

"Esu labai patenkintas nuoširdžiais santykiais, kurie išsivystė tarp Kanados ir Prancūzijos. Buvusieji nesupratimai, atrodo, yra pašalinti", pareiškė Kanados federalinės opozicijos vadas R. Stanfieldas po pasikalbėjimo su Prancūzijos užsienio reikalų ministru M. Schumannu.

Stanfieldas nurodė, kad Kanada ir Prancūzija yra panašios nuomonės pasaulinės politikos klausimuose, neišskiriant Indokinijos ir Vidurinių Rytų problemas. Jis išreiškė viltį, kad Kanados prancūziškosios tradicijos pasitarnaus išvystyti ekonominis santykius su Prancūzija, o per ją ir su Europos Ekonominė bendruomene.

Balandžio mėn. Paryžiuje lankėsi Kanados užs. reikalų ministras Sharpas. Jo vizito metu buvo pagaliau pašalinti tie nesklandumai tarpabiejų kraštų, kuriuos iššaukė buv. Prancūzijos prezidento de Gaullio nediplomatiški pareiškimai Kvebeke.

TIRPSTANČIOS DIVIZIJOS

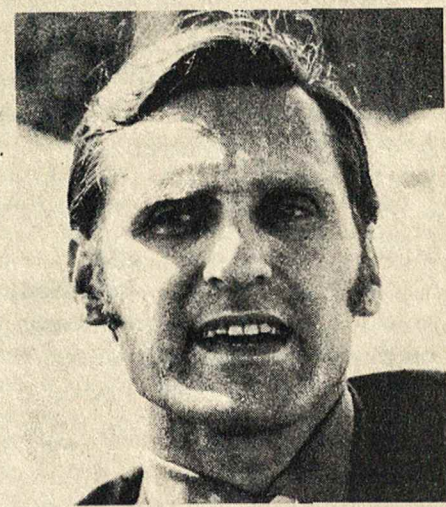
Apkarpytas Amerikos karinis biudžetas verčia JAV gynybos ministrą M. Lairdą mažinti aktyvių divizijų skaičių. Šiuo metu JAV parengtyje turi 20 divizijų, tačiau penkios numatytos paleisti į atsargą.

Planą įvykdyti, liktų penkios divizijos pačioje JAV, trys su puse divizijos Vak. Vokietijoje, viena Pietų Korėjoje,

atskiros brigados Havajuose, Aliaskoje ir Panamoje. JAV jūrų pėstininkų trys divizijos nebūtų paliestos, tačiau ketvirtoji jūrų pėstininkų divizija neseniai buvo paleista į atsargą po to, kai ji buvo sugrąžinta iš Vietnamo.

Didžiausią nepasitenkinimą tokiu planu reiškia Vakarų Vokietijos vyriausybė, kuri yra pasiryžusi... samdytis Amerikos kareivius savo gynybai. Vakarų vokiečiai pasiūlė Vašingtonui mokėti po vieną milijardą dolerių per metus, jei JAV savo įgulų Vokietijoje nesumažins.

NAUJI NDP VADAI

STEPHEN LEWIS

Saskačevano Naujosios demokratų partijos vadu yra išrinktas 44 m. amžiaus advokatas Allan Blakeney. NDP suvažiavime iškilo kairysis partijos sparnas, kurį ypač palaikė jaunesnieji nariai.

Ontario provincijos NDP vado vieta pasiluosuos rudėnį, kada į pensiją pasitrauks D. MacDonaldas, partijai provincijoje vadovavęs 17 metų. Savo kandidatūrą pasiūluosuojačiai vietai jau paskelbė 32 m. amžiaus S. Lewis, NDP federalinio vicepirmininko D. Lewiso sūnus. TIGRU NARVAI VIETNAME

JAV atstovų rūmų komitetas po dviejų savaitių kelionės pietų rytų Azijoje grįžo į Vašingtoną. Komitetas rekomendavo, kad JAV savo kariuomenę iš Vietnamo at-

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

trauktų kuo greičiau, "bent taip greitai, kaip viešai žadėta".

Du komiteto nariai savo pranešimu sukėlė sensaciją JAV spaudoje. Jie nurodė, kad Con Son saloje Pietų Vietnamas laiko devyną tūkstančių politinių kalinių. Kaliniai yra surakinti retėmis ir uždaryti "tigrų narvuose". Keturi arba penki kaliniai laikomi 40 kv. pėdų dydžio narvuose. Pietų Vietnamo įstaigos pranešė, kad retėmis nuo kalinių bus nuimti.

BITYNAS?

NEW STATESMAN ELECTION SPECIAL

142 metų amžiaus New Statesman, tur būt, yra vienas pačių įtakingiausių politinių savaitraščių pasaulyje. Žurnalas yra nuosaikiai, bet elegantiškai socialistiškas, jame bendradarbiauja būrys garsiųjų britų žurnalistų, ir sakoma, kad savaitraštį skaito politikai ir valstybininkai daugelyje pasaulio sostinių.

Savaitraščio bene garsiausias redaktorius buvo Kingsley Martin, vienas žinomiausių britų publicistų. Šiokia tokia sensacija buvo, kai prieš daugiau kaip 10 metų New Statesman redaktoriumi buvo paskirtas P. Johnsonas. Tai buvo pirmas atvejis, kad socialistiško leidinio redaktoriumi Anglijoje pasidarė praktikuojantis katalikas. Jis savaitraštį iš tiesų sumodernino, atsisakė dogmatiškai marksistinio požiūrio, buvo vienodai kritiškas darbiečių ir konservatorių vyriausybėm.

Dabar New Statesman redakciją perėmė Richard Crossmanas. Jis yra parlamento narys ir paskutinėje darbiečių vyriausybėje buvo socialinių reikalų ministras. Pradedamas redaguoti, Crossmanas pareiškė: "Leidinyje išsivystė labai protinga, gerai redaguojama ir tobulą savitą kovingumą, o redaktoriaus galvoje truko bitelių dūzgimo. Mano galvoje visuomet dūzgė gausybė bitelių..."

SENOVĖS BEIEŠKANT

Lietuvoje prasidėjo kasinėjimų sezonas. Prasidėjus vasaros atostogoms, šimtai kasinėjimus atliks penkios archeologinės ekspedicijos.

Archeologė R. Rimantienė su būriu pagelbininkų jau iš eilės penktą vasarą tyrinėja akmenų amžiaus stovyklavietę prie Šventosios, kur yra surasta daug įdomių senovės gyventojų buities liekanų.

V. Urbanavičius Anykščių rajone vadovauja Piktagalio-Marijampolės kapinyno kasinėjimams, o dr. R. Kulikauskienė drauge su Vilniaus universiteto archeologais tyrinėja Sudargo piliakalnių šakių rajone.

SVEIKATOS DRAUDIMAS KVEBEKE

Po visos eilės atidėliojimų ir trukdymų Kvebeko liberalų vyriausybė pagaliau paskelbė, kad įgyvendins savo rinkiminis pažadus, ir nuo rugsėjo 1 d. provincijoje pradės veikti valstybinis sveikatos draudimas.

Trukdymų vis dar yra, kuriuos daro savo siaurus grupinius interesus ginantieji bendrosios praktikos gydytojai, gydytojai-specialistai, dantų chirurgo, optometristai. Visos šios grupės, trukdamos efektyviai įvesti ligos draudimą, garsiai aiškina apie savo profesinę etiką ir medicinos patarnavimų lygį, tačiau neutralūs stebėtojai prileidžia, kad tikroji trukdytojų priežastis iš tiesų yra susirūpinimas savo medžiagine gerove ir noras iš vyriausybės išsiderėti kuo geresnes finansines sąlygas — sau, bet ne mokesčių mokėtojams ir visuomenei.

Federalinė vyriausybė provincijų ligos draudimo sistema finansiskai remia tik tuo atveju, jei draudimas yra visuotinas, be jokių išimčių. Kvebeko vyriausybė, atrodo, yra pasiryžusi laikinai nuo federalinės paramos atsisakyti ir ligos draudimą pradėti ne visuotinu pagrindu, kitaip sakant, prie visuotinio draudimo eiti palaipsniui, idant vyriausybė ilgainiui galėtų išsiderėti mokesčių mokėtojams palankesnes sąlygas iš gydytojų ir kitų specialistų.

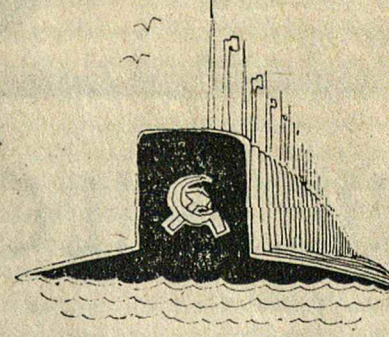
Istatymui pradėjus veikti, Kvebeko Sveikatos draudimo valdyba pradės iš darbdavių ir darbėmių rinkti po 8 nuoš. nuo pajamų, kaip įmokas draudimui finansuoti.

Būdingai įdomų pareiškimą debatų metu Kvebeko parlamente padarė Kvebekiečių partijos vadas dr. Camille Laurinas. Jis teigė, kad Kanados ir Kvebeko psichoanalitikų draugijos pagelbėja iš valstybinio sveikatos draudimo išjungti savo patarnavimo sergantiesiems. Pasak Laurino, mokesčių mokėtojai neturėtų nešti finansinės naštos apmokėti psichoanalitinį

gydymą. "Tai yra gydymo metodas, kuris neprieinamas neturtingiesiems. Tai turtinų žmonių gydomoji priemonė", pareiškė dr. C. Laurinas, kuris pats yra gydytojas — psichoanalitikas.

Kvebeko sveikatos ministras Claude Castonguay parlamente pareiškė, kad jam tokia problema nebuvo žinoma. Atrodo, kad bandoma ir valstybinį sveikatos draudimą apriboti, privilegijas paliekant tik turtingiesiems.

AUGANTIS SOVIETŲ LAIVYNAS

Britanijos užs. reikalų ministras A. Douglas-Home savo kalboje parlamente įspėjo apie pavojų, kuris atsiranda augant sovietų karo laivynui. Jis nurodė, kad sovietai šiuo metu turi 350 povandeninių laivų, o JAV, Britanija ir Prancūzija — 200.

Sovietai kariškai kontroliuoja Egiptą ir Adeną, be to, jų įtaka vis auga rytinėje Afrikoje.

SUMAŽĖJO AVARIJŲ SKAIČIUS

Per penkis pirmuosius š. m. mėnesius autoavarijų skaičius Lietuvoje sumažėjo, — spaudos atstovams pranešė valstybinės automobilių inspekcijos kalbėtojas Vilniuje.

Kaip Sovietijoje įprasta, tikslus eismo nelaimių skaičius viešai Lietuvoje nėra skelbiamas, bet žurnalistai raginami rašyti apie reikalingą pavojingo vairavimo, nes vasaros mėnesiais automobilių srautas Lietuvos keliuose ypač padidėja.

V A J U S

TF pirm. prel. J. Balkūnas savo bendralaiškyje Tautos fondo bendradarbiams nurodo, kad rugsėjo 8 d. bus pradėtas platesnio masto vėjus lėšas Vlikui telkti.

VALIŪNO SVEIKINIMAS

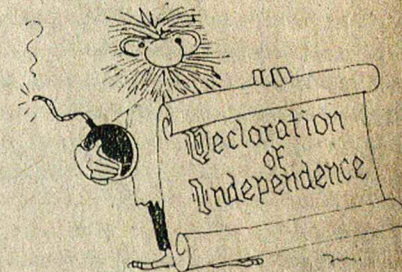
Vliko pirm. K. J. Valiūnas Grandinėlės vadovui Liūdul Sagiui atsiuntė sveikinimo raštą, kuriame, be kita ko, sakoma: "Pasirodymais Pietų Amerikoje atlikote reikšmingą tautinę misiją. Visi lietuviai Grandinėlės veikla pagristai didžiuojasi".

Dėkodamas K. J. Valiūnui už sveikinimus, L. Sagys pareiškė, kad tiek jo, tiek ir jaunimo jėgos esančios ribotos, "veikiamos lietuviškos visuomenės nuotaikų, rūpesčių ir įprastų gyvenimo vilionių".

SOCIALINĖ GLOBA KVEBEKE

Praeitais metais priimtas socialinės globos įstatymas Kvebeke pradės veikti nuo lapkričio 1 d. Iki šiol galiojusi tvarka nebuvo labai teisinga, nes vienoje padėtyje atsidūrę asmenys nevisuomenė gaudavo tą pačią socialinę paramą. Profesinės sąjungos ir visuomeninės organizacijos jau keleta metų reikalavo buvusią sistemą kuo greičiau reformuoti.

Naujosios socialinės globos taisyklės daugumą iškeltų netikslumų pašalina. Ateityje numatyta tokia tvarka, kad paskata grįžti į darbo rinką būtų akivaizdi, bet tuo pačiu ir pagrindiniai žmogaus poreikiai būtų patenkinti.

Liepos 4 d. JAV švenčė savo Nepriklausomybės dieną. Vašingtone 350 tūkstančių žmonių dalyvavo viešosiose iškilmėse.

Floridoje laikraščio reporteris mašinėlė išrašė ištrauką iš Amerikos nepriklausomybės deklaracijos ir penkiasdešimčiai amerikiečių pasiūlė po jomis pasirašyti. Pasirašyti sutiko tik vienas. Kiti paaikšino, kad tekstas esąs per daug radikalus, "komunistinės sąslavos..."

R. J. IŠGANAITIS, BA, BCL

ADVOKATAS

TEL. 842-1126. NAMU: 674-7038

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525
MONTREAL 126.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (c).

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

KREIPTIS Tel. 931-3275

SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampos St. André),
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W.,
Room 600
Tel: 866-8235, namu 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel. 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal

• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaros laiko saugojimas
(Storage)
Tel. 767-6183.

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager
Keating Ford Lietuvos atstovas
769-8831
Tel: namų 366-2548

APSIDRAUSKI!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemount Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario
PROVINCIOJE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIS S-tas 5.0%
ŠERUS (numatyta) 6.0%
TAUPOMASIS s-tas 6.5%
TERM.IND. 1 metams 7.25%
TERM.IND. 2 " 7.75%
TERM.IND. 3 " 8.00%

Nemokamas gyvybės draudimas
iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

(iskaitant nario gyvybės apdraudą
iki \$10,000 paskolos sumos)
ASMENINĖS, čekių kredito ir nekiln.
turto (rezidenc. nuosavybės) iš 9%
INVESTACINĖS pagal jų rūšį nuo
9.5% iki 12%.

TERMINUI suėjus paskolos atnauji-
namos iš tuo metu galiojančio palū-
kanų procento.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekma-
dieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis -
nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius.
Vakarais -- trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7
iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena, penk-
tadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakarais -- pirmadieniais,
trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d.
iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal, 409.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

376-3781
NAMU: 672-5303

KOMERCINIO, PRIVATAUS TURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

REDAKCIJOS PASTABA

Laikraščio pabaigoje turime įrašę, kad mūsų korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Tai ypač taikytina šiai laikraščio daliai — laiškų ir nuomonių skyriui. Esame įsitikinę, kad žodžio ir minties laisvė yra viena iš svarbiausių vertybių demokratinėje visuomenėje, todėl, atrinkdami spausdinamąją medžiagą, stengiamės leisti pasisakyti visokių pažiūrų bendradarbiams.

Vietos stokodama, redakcija pirmoje eilėje spausdins tas korespondencijas, kurios bus pasirašytos autoriaus pavarde arba bent jo inicialais. Iš principo redakcija neatsisakys spausdinti nė slapyvardžiais pasirašytų laiškų, tačiau tik tokiais atvejais, kai redakcijai bus žinoma autoriaus tikroji pavardė ir adresas. Anonimūs laiškai ir korespondencijos be išimties kelias į redakcijos krepšį.

VIENUR PATINKA, KITUR NE...

Paskaičius NL Jono Meko atvirą laišką, puolančią H. Nagį, negaliu išskęsti neparašęs nors kelus žodžius.

Žodžiai "kaip drįsti" tinka kaip tik jam pačiam? Kaip drįsti, Mekai, taip akiprėšiška šaukti ant H. Nagio, kuris rašo teisybę, o tu bandai apversti kitaip, nors ir pats, gal būt, tuo netiki? Niekas nepatikės, kad būtum toks žioplis ir nesuapstus, kas dedasi Vietname? Kodėl tu nešauki, kad leistų Vietname pravesti laisvus rinkimus ir galėtų taip tvarkytis, kaip dauguma nori? Tau labai patiktu, kad Viet-

namą atiduotų komunistams, ir jie žudytų tuos, kurie kitaip galvoja. Kodėl nešauki prie laisvų rinkimų Lietuvoje? Kodėl tau vienoje valstybėje patinka revoliucijos, kitoje ne? J. Išganaitis

ŠEDEVRAS

Perskaičiau H. Nagio straipsnius apie apsimetėlius ir apie J. Meką. Kažkas nepaprasto — šedevras turiniu, logika, drąsa, aktualumu, moralės stiprumu — visais atžvilgiais.

Mes, inžinieriai, kurdami pastatus — fizinius šios epochos kurinius, paremtus logika ir gamtos dėsniais, jaučiame tą patį apie mūsų krašto ir maišomo pasaulio tragediją, bet neturim nei laiko, nei tokio laukaus iškalbingumo visam tam išreikšti.

Todėl nepaprasta laimė ir garbė turėti iškilų lietuvių poetą ir rašytoją su tokiais stipriais principais, taip nesavanaudiškai klausančio savo sąžinės balso ir taip drąsiai ir genialiai kovojančio už Šventą Tiesą. J. A. Rasy

JONINĖS IR SKAUTAI

Daug visuomenės atvyko į Joninių šventę St. Catharinėje ir parodė, kad tokius įvykius tikrai mėgsta. Todėl St. Catharinės lietuviai Jonines ateityje turėtų dar geriau paruošti ir paversti metiniu visų Kanados lietuvių kultūriniu įvykiu.

Skautų eilės mažėja ir mažės, nes prieauglis negausus. Mokslus baigęs jaunimas išsiskirsto. Netrukus, matyt, teks koncentruotis nebe į skautus, nebe į ateitininkus, bet į lietuvių jaunulį, tur būt, niekam nebe priklausantį.

Vaikams išaugus ir išsikėlus gyventi kitur, tėvai neberodo paties dėmesio. Pagaliau niekas jų nejaunėja. Todėl ateityje bus vis sunkiau išrinkti skautų rėmėjų valdybą, ypač tokią, kuri imtųsi didelio Joninių ruošos darbo. Tad jau laikas pagalvoti apie rėmimą lietuvių jaunulio, neatsižvelgiant į tai, ar jis kokiam nors grupei priklauso ar ne. O tokių jaunulio dar turim nemažai.

Tokiu būdu vėl sugrįžtame prie visos bendruomenės lietuvių išlaikymo problemos. Jaudabar St. Catharinės apyl. valdyba rūpinasi visus lietuvių, be religinių ar srovinių skirtumų, pritraukti prie lietuviškos mokyklos. Ypač mišrių šeimų vaikus. Jau padaryta puiki pradžia. Prieš metus mokyklą lankyti pradėjusieji jau supranta lietuviškai. Kitas jau paskaito, parašo, padėklamuoja ir padainuoja lietuviškai. Tuo keliu reikia eiti ir ateityje.

Bendruomenė yra daug pajėgesnė ateityje ruošti Jonines, o ne negausūs skautų rėmėjai. Arne laikas bendruomenei padėti gausiom šeimom auklėti vaikus lietuviškai? Jokio kito svarbesnio darbo nėra.

Jaunimo rėmėjas

SENIU

PASISMAGURIAVIMAS

Graži tradicinė Joninių šventė prieš daugelį metų buvo atgaivinta Niagaros pusiasalio liet. kolonijoje. Kad ir uždarose patalpose šią gražią tradicinę Joninių šventę labai vykusiai atkūrė ir kelis metus puikiai organizavo Vilniaus krašto sąjunga. Vilniečiai visuomet sugebėjo duoti labai gražią ir prasmingą programą Joninėms, užtat susilaukdavo ir didelio skaičiaus svečių iš plačių apylinkių.

Laikui bėgant atsirado konkurencija, Joninių rengimą perėmė kiti žmonės ir Joninių pobudis pasikeitė. Iš gražios jaunimo šventės pasidarė senų pasismaguriavimas.

C I T A T O S

PASIDARO TRUPUTĮ NEJAUKU

Liet. krikščionių demokratų sąjungos biuletenio 1970 m. Nr. 13 įžanginis straipsnis pradeda tokiais samprotavimais:

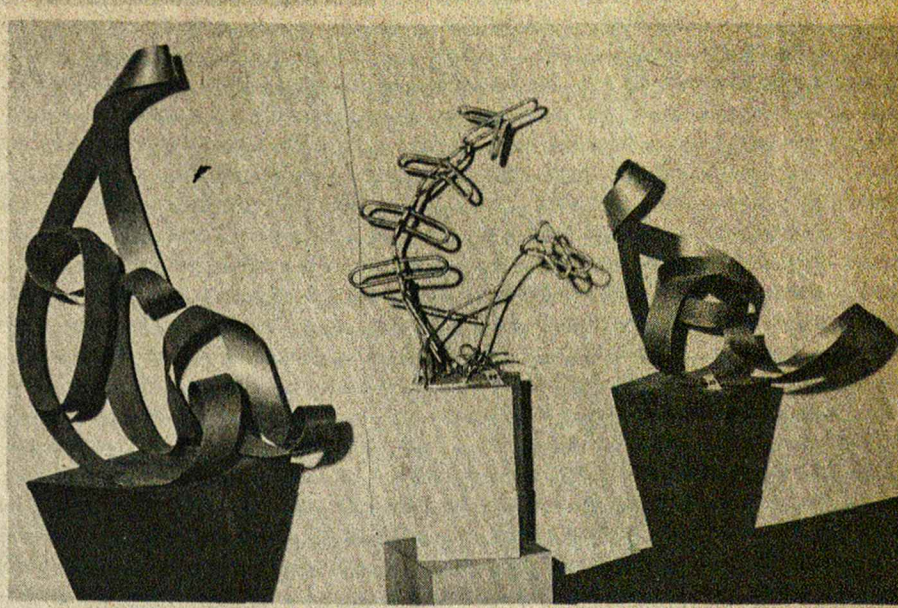
"Kai du priešininkai retais atvejais kokių nors klausimų sutaria, ir dargi viešai, abiem greičiausiai pasidaro truputį nejauku. Priešininkai, dargi net priešai, juk normaliai negalėtų kokių nors klausimų susitarti. Susidaro nesutarto, bet bendro žygio, bendro tikslo situacija.

"Tokių nesutartų, bet dažnai labai panašiu keliu keliauja ir Lietuvos okupantas ir kai kurie emigrantai bei jų grupės, pasinešę nelenso volens "reformuoti" Vliką. Jei sovietinis okupantas iš esmės yra priešingas Vlikui ir net jo idėjai — nenuostabu. Bet lietuvių ir okupanto tikslai yra diametraliai priešingi — vieni viską aukoja laisvei siekti, kiti viską panaudoja vergijai įteisinti. Jau daug sunkiau suprasti, ko siekė

Šiais metais Joninių meninę dalį išpildė Londono jaunimo ansamblis Baltija ir Hamiltono parap. choras. Londono jaunimui ir vadovams priklauso pagarba už jų gražų darbą.

Joninių proga buvo pagerbti Jonai, senieji ateiviai ir pagarbūs svečiai. Bet turime gan daug labai gražaus jaunimo visame Niagaros pusiasalyje. Gan dažnai esame reikalingi savo jaunulio paslaugos: prie vėliavų taut. švenčių proga, prie vainikų tam tikrais atvejais, tautybų festivaluose ir pan. Turime ir abiturientų, bet ar mes juos nors kartą prisiminėme ir kokią nors formą atžymėjome?

Joninės — jaunimo šventė. Kaip tik šia proga ir tik mums savo jaunulius pris-

Lietuvių dienų metu Los Angelėje šimet vyko pirmoji Prano Gasparonio skulptūros paroda. L. Kanto nuotraukoje trys darbai iš geležies.

Vliko "reforma'oriai", kurių žygiai iš esmės yra bendrasiekiai su okupanto pastangomis".

SPAUDAI SUNKŪS LAIKAI

1970 metų Keleivio kalendoriuje, kurį redagavo S. Michelsonas, įžanginiame straipsnyje ir šitaip rašoma: "Deja, mūsų spaudai prasideda sunkūs laikai. Taip

minti ir atatinamajai pagerbti. Bet rengėjai numatė stalus ir vietas seniams, o jaunimui teko pasitenkinti pašaliais.

Dar vienas iš gražių momentų Joninių šventėje. Pasirodo, kad Baltijos ansamblyje buvo vienas Jonukas. Tai labai puikus ir simpatiškas berniukas. Nors orkestro vadovas yra lietuvis, ir dauguma griežikų yra lietuviai, bet to berniuko garbei buvo sugrota angliškai Happy Birthday. Bet Baltijos ansamblio jaunimas pasveikino savo draugą, išmesdami jį į orą, ašnešė jam gražų tortą ir gražiai lietuviškai jam užtraukė Ilgiausių metų. O Baltijos mergaitės išbučiavo savo simpatišką Jonelį. Tielieka šis gražus jaunulio žestas pavyzdžius mums visiems.

O. S-tė

yra visoj Amerikoj, nuo Kanados iki Argentinos. Skundžiasi visi mūsų laikraščiai. Visų cirkuliacija mažėja, o išlaidos didėja. Popieris, dažai, elektra, mašinos, telefonas, paštas, darbininkai — viskas pabrango keleriojai, ir galo infliacijai nesimato.

"Todėl peršasi įkirus klausimas: kaip ilgai mes galėsime savo spaudą išlaikyti? Senesnieji mūsų skaitytojai miršta; jų vaikai lietuviška spauda nesidomi, nes angliška jiems įdomesnė; naujų ateivių iš Lietuvos jau nebeatvažiuoja, o jei vienas kitas pasirodo, tuos puolame kaip kokius "vilkus". Smerklame ir tuos, kurie iš Amerikos nuyksta Lietuvon. Daroma viskas, pagiežos siena atsi-riboti nuo Lietuvos, kad izoliuotų save nuo tautos kamieno.

"Šitaip Lietuvą "vaduodami" ne tik jos neišvaduosime, bet ir Amerikoje lietuvių greičiau kryžių pastatysime.

"Yra tačiau vilties, kad kol kas bloga gal ir nebus. Ta viltis, tai ta pati mūsų spauda. Kol mes ją remime — ne tik skaitydami, bet ir kitiems ją platindami — tol ir lietuviybė bus gyva".

STEFANIJA RUKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

... ..

Ramiai man prabėgo laikas kulistane. Gera buvo, nes ausys paislėjo nuo šlykščių prižiūrėtojų keiksmų. Taigos ošimas mus ramino ir liūliavo tyliaisiais vakarais, žiogų armijos savo smuikeliais grojo vasaros uvertiuras, o varlių kurkimas nešė mus Morfijaus pasakų šalin. Šis kraštas — tai tikra varlių karalija.

Gera čia buvo, nes aš ilgėjau prastos laisvės, vaikai norėjo laisvės žaisti, siausti ir pašdykauti, ir mes visi čia jautėmės lyg ir pamirę kolchozinio gyvenimo rutiną.

Žaląją karvę miniu kaip gerąją pasakų laumę, kuri apsilankė pas mus, vargelių vargstančius, ir atnešė vaikams skanaus pienuko. Daug jiems sekiau pasakų apie gerasias ir piketasias laumes, apie vargdenius ir našlaitelius vaikučius. Labai jiems patiko pasaka apie Jonelį ir Elenutę, kuriuos pikta ragana uždarusi kalino. Tik tada negalėjau jiems pasakyti, kad toji biau-rioji ragana — komunistų partija, kuri ir jų kūdikystę apkartinio, nuskurdino, badu išmarino jų senelius ir mus visai nekaltais įkalino dvidešimt penkeriems metams. Pergvyeno vaikai su pasakų veikėjais visas nelaimės, troško jiems laisvės ir norėjo, kad jiems pasisektų pabėgti iš raganos vergijos.

Deja, apie savo vergiją jie dar nesuprato ir nieko neišmanė. Aš jiems priminti apie jų nedalią ir ką nors daugiau pasakyti negalėjau, nors papasakojau jiems apie savo paliktą dukrytę Nijolę. Pasakiau jiems, kad ji turėjo minkštą lovytę ir jai nereikėjo gulėti ant kietų narų ar grindų; kad ji turėjo daug žaisliukų ir vaikiškų drabužių. Jie klausėsi akutes išplėtę, lingavo savo apsepusiomis galvutėmis ir sakė: — Tai mergytei buvo labai gera gyventi.

RUGIAPĪŪTĖ

Atejo karšta Sibiro rugiapiūtė. Daugybė skubaus ir sunkaus darbo. Čia, galima sakyti, tėra tik du metų laikai: žiema ir vasara. Pavasaris ir ruduo yra labai trumpi pereinaimieji laikotarpiai, kurie būna labai staugūs. Sibiro vasara reikalauja, kad visi žemės ūkio darbai būtų greit atliktami. Visa augmenija skuba augti, valandomis stiepiasi į viršų, ir prie tos spartos žmonėms reikia prisitaikyti. Vasarą būna labai daug sau-

lės šviesos ir šilumos, nes Celsijus pakyla iki keturiasdešimt laipsnių, o naktys labai trumpos. Žemė labai derlinga, nes turtinga pūvenomis. Dirvos visai netrešiamos. Sėjama visos javų kultūros, kaip ir Lietuvoje, tik žieminiai kviečiai čia neauga, nes nepakelia šalčių. Būtinai reikėtų išvesti Sibirui pritaikintą žieminių kviečių veislę, bet tuo niekas nesirūpina. Vasariniai kviečiai labai gražiai bujoja. Gerai auga ir kukurūzai, bet sėklų nepribrandina, nes jiems per trumpas augimo periodas. Jie auginami tik pašarui ir silosuojami. Dobilų Narymo srityje nemažai.

Rugiai užauga kaip mūras. Vos tik akimis aprėpiami, vilnia rugių laukai ir šnara savo auksinėmis varpomis. Kolchozininkai, kurie tuose laukuose praktavo, viliasi ir laukia naujo derliaus. Laukia teisėtai, nes tose dirvose daug prakaisto išlieta. Tik gaila, kad jiems teks labai nedaug ir blogiausių grūdų — pasturalakų.

Rugelių derliaus laukia ir tie, kurie minta svetimu prakaistu ir sau, kaip komunistu statytojai, susikrauna pasisekimo nuopelnus. Į Malinovką jau atvažiuo nekviesti, nelaukiami ir nemylimi svečiai — sovietinio saugumo ir kompartijos atstovai. Jie čia ilgai sėdės ir spaus kolchozo pirmininką ir brigadininkus, kad paskubėtų laiku nuimti derlių ir tvarkingai atiduotų valstybei duoninių grūdų paruošas. Pastarieji keikdamiesi visus darbus sukrasus ant kaimiečių ir tremtinių palinkusių pečių. Atstovai įkyriai kamantinės raudonojo kempelio vedėją, kaip jis dirbančiųjų tarpe pravėdė agitaciją už didesnį darbo našumą ir spartą.

Jau visuose pakampiuose iškabino skelbimus, kad dabar karo metas, tad visomis išgalėmis reikia padėti kovojantiems didžiamame tėvynės kare vyrams, todėl frontų užnugaris privalo dirbti dieną ir naktį ir užmiršti poilsį. Tik dar nepasakytą, kad reikia ir apie maistą pagalvoti. Bet niekur atsišaukimuose nebuvo priminta, kad apvaliais pilvukais kompartijos termantai kolchozuose sudorėja pačius geriausius produktus. Jie ir į namus šeimoms vežasi iš čia prisikrovę pilnus maišus gėrybių. O darbininkai putrą srebja iš bendro katilo. Malūnai kviečių nepikliauvoja, tai rugiapiūtei pridirbo makaronų iš rupiai maltų kvietinių miltų. Mėsaį paskerdė sergantį gyvulį. Kad nors tos mėšos didesnį davinį duotų. Dabar gauni tik vieną kšnelį, o kartais, kaip šuneliui, atitenka tik kaulelis aplaizyti. Toks maistas laikomas geriausiu, nes rugiapiūtei prasidėjus ir skeltanagiams atvažiuavus, pagerino bendrą katilą. Ką gi, lygybė ir brolybė.

Šiandien išvarė visus kaimiečius, kas tik dar gali pajudėti, į rugių laukus. Išvarė jau nukaršusius ir amžiaus naštos sulenktas senutes. Jas paskyrė arčiau kaimo, kur šlapesnės dirvos ir negalima su mašina įvažiuoti. Jos turi piaučiau nuplauti visus rugių lauko iškilusius ir kampus, kur negalės paimti mašina. Eina sulinkusios senutės, nes jų pečius spaudžia daug

sovietinės vergijos metų. Jų veidai išvagoti skausmo ir lapojančio vargolio raukšlėmis, o kiekviena tokia raukšlėlė turi savo gaudžią istoriją. Va, eina senutė Ivanovna, kuri pirmaisiais jų ištrimimo ir bado metais taigoje palaidojo savo vyrą ir šešis vaikus. Jos kojos išdžiuvusios, kaip šakaliukai, o ilgas iš maišo pasiūtas sijonas painiojasi, ji eidama klumpa. Rankų pirštai sukumpe, kabliais susirieta, ir jų negali ištiesti. O reikės imti į rankas piaučią, lenktis prie žemės ir švariai piauiti rugelius. Tš visur girdisi skundai, kad seneliai keliami iš mirties patalo ir varomi dirbti.

— Nerūstauk, kaimynėle. Matai, kad mums pagarba reiškia ir neužmiršo išvaryti į darbą.

— Dieve, Dieve, kad tik greičiau galėčiau užmerkti akis ir nematyčiau tos neteisybės, — skundžiasi kita senutė.

Sunkiai lenkiasi senutės, sugrūbusiais pirštais kabina sauja rugių ir piaučią leidžia dirban. Rugiai pagarbiai joms lenkiasi, o vėjelis švelniai paglosto, nupūsdamas akis užkritusias sidabro gijas.

Vyrų ir moterų grupę, sudaryta rugiams kirsti, į kulistaną eina lėtai ir neskubėdama. Tik pamatę atvežto darbo įrankius, karštingaiški griebia dalgius, kad tik geresnį nusitvertų. Kam teko blegesnis, tas matuškomis nusikeikia, susisuka laikraščio gabaliukais bankrutę, užtraukęs dūmą nusispiauna ir dar kartą nusikeikia. Tas keiksmas apgalvotas ir labai aišku kam skiriamas, bet vis dėlto bijoma jį viešai išreikti.

— Pustyklės nėra. Petrai, perlaužk savo pusiau ir duok man gabalą.

— Nesikarščiuok, už viską petys atsakys.

Visi išsipauna karklo ar akacijos vitytes ir prie dalgių prisitaisto du ar tris lankelius. Čia rugius gulto ne baran, bet pradalgėna. Moterys renka ir riša į pėdus ir kaip pakliuvo sustato į gubas. Niekas čia mendelių taip tvarkingai ir gražiai nerikuoja, kaip būdavo daroma pas mus namuose, Lietuvoje.

Susitvarkę dalgius ir išsikeikę, visi pasileidžia į rugių lauką. Žmonės dirba, kruta, bet niekas neskuba. Tegu rugiai gula, tegu byra, niekas dėl to nesijaudina. Neteks mums tų rugių, nes viską pasiglemė atvažiuoję sibirinai. Todėl nėra reikalo spautis ir paskutines jėgas eikvoti.

Man, kaip vienišai, teko tolimasis kulistanas. Ten skiriamai darbininkai susirinko prie kolchozo raštinės. Jau iš tolo girdėjosi prižiūrėtojų keiksmas. Atvykę svečiai rėkė ant pirmininko ir brigadininkų, o visi kartu šūkavo ant tų vargšų kolchozininkų. Jei kas minutę pavėlavo, tai ant to barasi, keikia, atrodo, kad jau gyvo nepaliks. Jį padaro visų nepasisekimų kaltininku. Todėl visi stengiasi greičiausiai išnykti viršininkams iš akių, nors jie pas mus atvažiuos darbo tikrinti, ragins sparčiau dirbti.

Moterys visų būrių pasileidome pėsčios į kulistaną. Pirmą pradarėdžio piauamos mašinos ir vežimai

su arpais, dalgiais ir grėbliais. Net ir neštuvus vežė pėdams nešioti. Vežikai važiuoja neskubėdami. Svarbu, kad jau pabėgo iš valdžios akių. Vargingas gyvenimas visko išmokė: keiksmų, žiaurumo, sukto, o visokių kombinacijų. Rugiapiūtė daugelį teikia gerų vilių, tik baisu, kad sargai neišskaitytų tų šelmiškų akių žiburėlių, kurie sako, kad beveždami tikrai nusikombinuosime vieną kitą maišelį rugių.

Kolchozas turi ir vieną kombainą, bet iš jo daug nelaukiama. Kombainu piauina arčiau kaimo ir sausesnės dirvos. Gera dirbti tuo gigantu, nes nupiauna ir iškulia javus. Lieka tik grūdus arpuoti ir džiovinti. Tik visa bėda, kad jis piauina, piauina ir sugenda. Tada mechanikai taiso kelias dienas, tupinėja apie mašiną ir pagaliau pareiškia, kad reikia kažkokios naujos dalies. Tos dalies be rajono ar apygardos MTS negausi. O ta stotis už pusterčio šimto kilometrų ir tokiais blogais keliais ten skubiai neuvažiuosi. Dažnai tas kombainas įklimpsta dirvoje ir lieka visai rugiapiūtei įklimpęs stovėti. Rusiški kombainai tik spaudoje pasigirti, kad pas mus visi darbai mechanizuoti, o ne praktiškam darbui dirbti.

Eidamos kulistanan, neužmirštame ir pasiganyti. Patenkintos, kai pakelėje randame ropių ar turnepso lauką. Prisiraunam ir visos eidamos graužiamės ropes. Efremonova sluosto ropę į žolę ir plačia rusiška burna keikiasi. Jos veidas seniai yra matęs muilą, pageltęs ir pajudęs. Sunku net ir amžių atspėti, nes čia visos moterys atrodo dešimčia metų vyresnės. Jai iš akies galima duoti keturiasdešimt metų, bet dar pajėgia dirbti sunkiuosius darbus ir turi šunišką apetitą. Trenkė ropę į kelmo kraštą, perskėlė pusiau, kremta vidurį gumbo ir pašnibždomis niurna: — Tai prigvyenom, kad ir paėsti nėra ko. O tie velniai čia atvažiuavę gerai pripūs. Jie viską ir surija. Anksčiau nepažinome jokių kulistanų ir buvome sotūs.

— Dabar apie nieką daugiau ir negalvoji, kad tik kaip nors iškombinavus sočiau pavalgyti, — įsiterpė Froska.

Tai mažutė, liesutė ruselė, ant kurios vos besilaiko iš maišo pasiūtas sijonas. Veidelis smulkutis, rudas, apkandžiotas uodų ir patinęs. Juodą skudurą užsigaubusi ant galvos, ji visai nepretenduoja į gražuolę.

Taip ir einame, grauždamos ropes ir labai santūriai reikšdamos nepasitenkinimą savo gyvenimu.

— Velniai žino, ką iš mūsų padarė. Esi nei žmogus, bet dar ir ne galvijus. Geriau jau būti neprotaujančią gyvuliuku. — atsiliepė tylioji Marusia, nes ir jai pakarto toks gyvenimas.

Pamažu pasiekėme ir tolimąjį kulistaną. Pėsčiom reikėjo nueiti aštuoniolika kilometrų. Čia visus darbininkus suskirstė grupėmis ir pristatė prie įvairių darbų.

Bus daugiau

CHAGALLIS IR LIETUVA

Dabarties dailė be Chagallio vardo jau būtų sunkiai įsivaizduojama. Jis pažįstamas visiems tiems, kurie apie meną turi bent šiojią tokią nuovoką ir jis, tur būt, ypač artimas suprantamas ir gal net jaukus tiems, kurie patys yra kilę iš vidurio rytų Europos lygumų, kurie tebeprisimena tų kraštų sodriai žalias vasaras ir senobiškas kaimo lūšneles.

Jiems, matyt, ir Chagallio į žalių medžių viršūnes įpieštos žalmargės atrodo savaip jaukios ir kone realistiškos savo neįprastoje aplinkoje...

Tur būt, nedaug lietuvių nežino, kad žydų kilmės, Rusijoje gimęs, tarpukarėje Paryžiuje pasaulinio pripažinimo susilaukęs dailininkas Marc Chagallis savo pirmąjį užsienio parodą surengęs buvo Lietuvoje.

Šių metų pradžioje Paryžiuje, Grand Palais rūmuose įvyko apžvalginė Chagallio kūrinių paroda, pavadinta "Homage à Chagall". Parodos kataloge nurodyta, kad pirmoji M. Chagallio individuali paroda įvyko dar prieš pirmąjį pasaulinį karą, 1914 m., Rusijoje. O antrąją dailininko individualę parodą 1922 m. Kaune suruošė Lietuvos dailininkų draugija.

Po bolševikų revoliucijos Rusijoje Chagallis savo gimtajame Vitebske 1918 m. buvo paskirtas dailių menų komisarų. Tačiau itin ryškaus individualinio braižo dailininkas prie "proletarinio" ir "sorealistinio" meno reikalavimų, matyt, negebėjo prisitaikinti. Jau 1921 m. jis ėgavo tarnybą kaip pašlybos mokytojas karo našlaičių prieglaudose netoli Maskvos. Jo padėtis revoliucinėje Rusijoje darėsi vis kritiškesnė, ir Chagallis pasiryžo emigruoti.

Tai nebuvo lengvas uždavinys, nes bolševikų valdžia žinomus menininkus iš krašto nenoriai išleisdavo. Pagalbon atėjo poetas Jurgis Baltrušaitis, kuris anuomet buvo Lietuvos respublikos pasiuntinys ir įgaliotas ministras Maskvoje. Jis Lietuvos dailininkų draugijai pasiūlė Kaune suruošti Chagallio darbų parodą ir patį dailininką į tą parodą asmeniškai pakviesti. Lietuvos dailininkai su pasiūlymu bemažant sutiko, nes Chagallis jau anuomet buvo pagarsėjęs menininkas.

UNIVERSITETO BIBLIOTEKAI — 400 METU
Lietuvos spaudoje nurodoma, kad Vilniaus universiteto biblioteka yra "seniausia šalyje", atseit, Sovietų Sąjungoje. Bibliotekai šimt sukanka 400 metų amžiaus.

Pradžią bibliotekai davė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Žygimanto Augusto dovanota 2500 knygų kolekcija. Dabar bibliotekoje yra apie 3 milijonus tomų.

Senienų skyriuje saugoma pirmoji žinoma lietuviška knyga — 1547 m. išleistas M. Mažvydo katekizmas, pirmoji dabartinėje Sov. S-gos teritorijoje išspausdinoti knyga — 1525 m. Vilniuje išleistas Skorinos "Apostolas", pirmoji rusų kalbos gramatika, 1619 m. išleista Vievyje.

Be to, bibliotekos retų spausdinių skyrius saugo pirmąsias lietuviškas gramatikas, Širvydo žodyną ir daug kitų mūsų raštijos paminklų. Bibliotekoje taip pat yra pirmosios estų, latvių knygos, II a. sudarytas Ptolomėjaus atlasas, 1543 m. Koperniko traktatas ir kt.

kai pakviesti. Lietuvos dailininkai su pasiūlymu bemažant sutiko, nes Chagallis jau anuomet buvo pagarsėjęs menininkas.

Jurgis Baltrušaitis Maskvos kultūrinuose ir literatūriniuose sluoksniuose turėjo daug artimų pažinčių ir ryšių. Prieš pirmąjį pasaulinį karą jis buvo labai aktyvus Maskvos literatūriniame gyvenime, buvo pagarsėjęs kaip poetas simbolistas ir pasaulinės literatūros veikalų vertėjas į rusų kalbą. 1922 m., panaudojęs savo pažintis ir diplomatinį prestižą, J. Baltrušaitis iš sovietų valdžios išrūpino leidimą Chagallui aplankyti savo kūrinių parodą Kaune, o toji paroda vyko Lietuvos ir Rusijos kultūrinių ryšių ir bendradarbiavimo rėmuose.

Kitas įdomus faktas kūrybinėje Chagallio biografijoje yra tai, kad kone visi ankstyvesnieji dailininko kūriniai Rusiją apleido per Lietuvos respublikos pasiuntinybę Maskvoje. Dalinai oficialiai, dalinai kaip "diplomatiniai siuntiniai" Chagallio darbai buvo išsiųsti į Lietuvą, iš kur jie pasiekė Vakarus ir dabar susilaukia nuostabių aukštų kainų.

Šią įvyki aprašęs Vokietijos Baltų draugijos biuletenis nurodo, kad Lietuvos dailininkų talka Chagallui tebuvo dar vienas įrodymas, jog Lietuva tarpukarėje atliko savo uždavinį, kaip kultūrinis tiltas tarp Rytų ir Vakarų, tuo pačiu atkreipdamas dėmesį į tai, kad nepriklausomoji Lietuva aplamai yra daug padėjusi ir prieglobstį suteikusi rusų intelektualams ir menininkams po pirmojo didžiojo karo.

Ž. Amašis

CHAGALLIS

Cirko jojikas

ČIURLIONIS MASKVOJE
Muzikologas Vytautas Landsbergis, Vilniaus pedagoginio instituto docentas, Maskvos Kinematografijos institute skaitė paskaitą apie M. K. Čiurlionio tapybą ir muziką. Jis klausytojus supažindino ir su Čiurlionio poetiška "Rudens sonata".

Po pranešimo buvo rodytas filmas apie M. K. Čiurlionį, sukurtas pagal Vyt. Landsbergio scenarijų.

PARYŽIEČIO KŪRINIAI VILNIUJE

Literatūros ir meno savaitraštis praneša, kad Paryžiuje gyvenantis lietuvis dailininkas Žibartas Mikšys, "jausdamas didelę meilę ir pagarbą gimtajai Lietuvai, dalį savo autorinių darbų, taip pat įvairių vertingų le-

dinių iš kitų Prancūzijoje gyvenusių lietuvių paliktų bibliotekų siunčia Vilniaus universiteto bibliotekai".

Dail. Ž. Mikšio grafikos darbų parodos buvo suruošta Paryžiuje, Italijoje, Chicagoje, Bostone ir kitur. Dailininko darbai Vilniuje saugomi universiteto grafikos kabinete, kuris buvo įkurtas praėjusiais metais.

BANIONIS EKRANE

Panevėžio dramos teatro aktorius Donatas Banionis iškyla į vieną žinomiausių kino artistų Sovietų Sąjungoje ir aplamai rytinėje Europoje.

Dvylikasis Banionio vaidmuo kine yra Olbeato herco-gaus Lenfilmo filme "Karalius Lyras". Aktorius šiuo metu baigia sukurti filmą "Goja" Rytų Vokietijoje, kur jis vaidina garsųjį ispanų dailininką.

Varpininkai stengėsi daugiausia per spaudą išryškinti tokia lietuvių nelygybę ir tuo kelti žmonėse vis tebeaugantį nepasitenkinimą prieš caro neteisėią santvarką.

Varpininkų ideologais aš laikau V. Kudirką, Joną Gaidamavičių, J. Adomaitį, J. Bagdoną, P. Leoną, M. Lozoraitį, P. Višinską, J. Vileišį, Pr. Mašiūtą, K. Grinių. Bet jų rašinių analizė ir sintezė dar nepadaryta, ir iš galvos, be pačių rašinių teksto, tai dabar man atlikti neįmanoma.

Tad varpininkų programiniai nusistatymai yra labai sudėtingos kilmės.

VARPO KONKURENTAI

I „Varpa“ (1889—1905) galima žiūrėti, kaip į „Aušros“ (1883—1886) įpėdinį, paveldėtoją anos prademokratinės tautinių tradicijų, kurios buvo varpininkų perdirbtos į aiškiai demokratinį sąjūdį.

Buvo ir kitų bandymų užimtiesiai „Aušrai“ pavaduoti, ir su tais pavaduotojais „Varpu“ teko konkuruoti, varžytis ir skaitytojais, ir rašytojais, ir vadovavimu.

Rimta konkurentė „Varpiui“ galėjo pasidaryti USA „Vienybė Lietuvių“, eidama iš Amerikos. Tai buvo didelis tebeaugantis, senas, nuo 1886 m. gyvuojantis, savaitraštis. Jis ir Lietuvoje apie 1894 m. buvo gana plačiai žinomas, tik jo vėlavimas trukdė jam daugiau plisti Didžiojoje Lietuvoje. Be to, „Vienybė Lietuvių“, kaip didžiulė paklodė, buvo sunku nuo žandarų slėpti, na, ir knygnešiams: gauti buvo nepatogi.

Prūsų katalikiški laikraščiai, pv., „Apžvalga“ (1890—1896), „Tėvynės Sargas“ (1896—1904), talentingai kun. Jz. Tumo redaguojamas, savo katalikiškumu laisvamanejančiai Lietuvai ne visur tikio. „Apžvalga“ arba „Tėvynės Sargas“ kiekvienas pajėgavo kas mėnuo paleisti į pasaulį, apie po 2000 egz. Skaičius tam laikotarpiui nemažas. Didžiausias Tilžės spaustuvininkas O. Maudele, „Apžvalga“ buvo apsiėmęs spausdinti ir leisti savo atsakomybe, kad tik jam kunigai duotų maldaknyges spausdinti. Žodžių, katalikiški „Varpo“ konkurentai pinigais buvo, rodos, geriau už „Varpą“, „Ūkininką“ aprūpinti. „Varpas“ ir „Ūkininkas“ abu dar kartą taip pat turėdavo tiražo kas mėnuo apie 2000 egz., t. y. apie tiek pat, kiek ir kuniginiai Tilžės laikraščiai. Bet abiejų kryptų laikraščiai, kartu eidami, vieni kitų nenuspino. Jei „Apžvalga“ 1896 m. žuvo, tai ne varpininkų kaltė, ir jos vietoj tuoj „Tėvynės Sargas“ užgimė.

Mat, augantis lietuvių skaičius ir žemės stoka versdavo emigruoti į USA apie 18—20 tūkstančių žmonių kasmet, jie pramokėdavo Amerikoje laisvamane, iš dalies grįžę Lietuvon, keldavo antiklerikalizmą. Savo keltu daugėjanti gimnazijų ir universitetų jaunoji inteligentija, pasilikiusi be kunigų priežiūros, „bedievėjų“. Tas procesas ėjo visame pasaulyje. Visuomenė ėmė skilti į praktikuojančius sakramentus ir neapraktikuojančius katalikus, arba „bedievius“. Čia veikti ėmė pasaulinė lietuvių inteligentija kelios visuomenės srovės. Apie 1894 m. daugiausia lietuvių inteligentijos duodavo Rusijos imperijos aukštosios mokyklos — Maskvos, Petroburgo, Tartu, Varšuvos; mažiau US Amerikos, Vokietijos, Prancūzijos švietinai, o taip pat Krokuvos aukštosios mokyklos (universitetas, dailės akademija).

M. Jankaus bandymai kartas nuo karto trumpam laikui leidingi savo periodinius spaudinius, tik pamėtinę, nes jo laikraščiai dažnai trumpai eidavo ir labai mažą prenumeratorių surinkdavo. Jie „Varpiui“ „Ūkininkui“ kokios nors konkurencijos nepadarydavo.

L.S.D.P. suvažiavimas Vilniuje. Susirinko Dr. Domaševičius, Alfonsas Moravskis, 3) Okuliarnikas (akinių nešiotas, slapyvardis), 4), 5), 6) trys Vilniaus gimnazijos mokiniai, du jų — Daukša ir Gulbinas — lietuviškomis pavardėmis, bet lietuviškai kalbėti nemoką, trečiasis gal Maleckis, 7) paskiau išgarsėjęs Felksas Dzeržinskis, 8) Dr. Jz. Bagdonas, 9) Dr. St. Matulaitis, 10) Dr. K. Grinius ir dar kokie

EGLĖ VIKTORIJA AGLINSKAITE

LIETUVIO STUDENTO SUBRENDIMAS IR SUSIPRATIMAS GRAIKŲ TRAGEDIJOS ŠVIESOJE

Lietuvio studentas, užaugęs lietuviškoje šeimoje, kupinas studentiško problemų, vienu ar kitu laiku pasijunta esąs „egziliuje“.

Egzilis — tikėjimo mirtis. Tiksliau: viena iš mirties formų, prieš kurias tenka nuolat, išdidžiai ir beviltiškai kovoti ribotomis žmoniškos egzistencijos priemonėmis.)

Ši Vytauto Kavolio citata pabrėžia studento visuomenininko, bendruomenės dalyvio nusivylimą vyresniųjų mintimis ir komunikacijos priemonėmis. Lietuviškoje bendruomenėje veiklus studentas dažnai praranda tikėjimą, kad jo darbas yra vertingas ir net praranda pasitikėjimą vyresniaisiais. Deja, po išsamių konfliktų savyje ir anapus savęs, šis studentas pasiryžta nepasiduoti ir tęsti veiklą.

Antras studento tipas, taip pat užaugęs lietuviškoje šeimoje, kupinas panašių studentiško problemų, taip pat aktyviai dalyvaudamas visuomenės veikloje, samprotauja, kad vyresnieji savo konservatyviomis idėjomis ir beprasmiškais smulkmeniškais užsispyrimais užstoja jam kelią į konkrečiai Lietuvai padedantį pažangą. Apsisprendžius niekada iš to kelio nepasitraukti. Įsakmiai ir dažnai aitrai pabrėžęs savo nusivylimą ir nesutarimą, užtrenkia duris lietuviybės išlaikymo link.

Trečias studentas, modernus, „radikalus“ daugelis vyresniųjų aki-vaizdoje rašo, stengdamas skelbti savo asmeniškas kūrybines pažangas ir politines idėjas, tuo būdu išlaikydamas lietuviybę.

Deja, Lietuvos ir lietuviybės likimu susirūpinusių studentų yra daug daugiau negu čia apibrėžta. Išskiriant tuos, kurie nuo pat mažens nutarę visiškai suamerikonėti, nei piršteliu neprisiliečia prie lietuviškos visuomeninės veiklos, yra pagrįstas spėjimas, kad ašnas lietuvis studentas visuomenininkas ne tik yra panašus pristatyties tipams. Jis yra patyręs visus tris konfliktus. Daugelis studentų dirba su jaunesniais lietuviams — skautybėje, liuanistinėse mokyklose, tautinių šokių grupėse, tuo pačiu laiku rašo ir aktyviai dalyvauja studentų organizacijose, teatruose, spaudoje. Yra ir tokių studentų, kurie visai pasišalina iš aktyvaus lietuvių studentavimo ne tiek dėl vyresniųjų spaudimo, kiek dėl asmeniško konfliktų.

Bet koks tas spaudimas? Ar jis visuomet iškyla vyresniųjų vaizduotės? Gal būt patys studentai reiškia priekaištus savo nenorėjimu pasitenkti suprasti vyresniųjų asmeniškas krizes ir išklaušti jų pasiūlymus apie lietuvišką veiklą, lietuvišką jaunimą, lietuvišką kultūrą ir bendrai apie Lietuvos išlaisvinimo reikalus?

Senųjų Graikų religijoje buvo visai suprantama kad konfliktas nėra tarp „teisingojo“ ir „klaidingojo“ bet tarp dviejų teisingųjų. Tai pat, Kerkegaardo žodžiais „Gyvenimas gali būti suprantamas atbulai, bet turi būti gyvenamas pirmyn.“) Deja, laikas jaunimui ir vyresnei kartai suprasti ir susiprasti su šiomis idėjomis. Ne visuomet vieni bus teisingi, verčiau „teisingesni“. Kartais reikės sekti arba šį (vyresniųjų manymu) teisingąjį kelią, arba tą (jaunesniųjų nuomone) tiek pat teisingą kelią. Bet, apspresdami priežastis kodėl šis ar tas kelias turėtų būti sekamas, abidvi kartos naiviai pasieltų jei jos nepripažintų Kierkegaardo idėjos pagarbos vertingumo. Lietuviybė yra per brangi ir Lietuvos okupacijos krizė yra per aktuali, kad lietuviai nesusipratimais pasiduotų V. Kavolio minimai „tikėjimo mirčiai“.

„Būkite perspėti. Jūs esate atsakingi.“
“Be warned. You are responsible.”

- 1) Vytautas A. Jonynas, cit. Vytaut Kavolį straipsnyje „Violetų saskambis mūsų poezijos vaivorykštėje“, *Metmenys*, Nr. 17, 1969 m. psl. 143.
- 2) John Lewin, „Greek Religion and Conventions of Tragedy“, in *Setting the Stage* (Minneapolis: Minnesota Theatre Co., 1967), 4 psl.
- 3) *ibid.*
- 4) Athony Caputi, *Classical Greece* (New York: Rathen Education Company, 1968), 58 psl. Clytaemnestra, Aescylaus „Choephoreje“.

(M. Vytytis)

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

Socialistinio nusistatymo lietuvių jaunoji inteligentija toliau vis labiau tebekrypo į L.S.D. Partiją ir nuo varpininkų tolinosi, bet per keletą metų nesusipratimų nebūdavo.

1896 metais galima laikyti lietuvių inteligentijos kryžkelę, nes apie tuos metus aiškiau ėmė skirtis 3 stambesnės grupės — 1) Lietuvių Demokratų, 2) Katalikų ir 3) Socialdemokratų. 1896 m. užgimė kataliku „Tėvynės Sargas“, kuriam netrukus ėmė vadovauti talentingas rašytojas kun. Jz. Tumas. Tais pačiais 1896 m. daktuota gegužės 1 dieną pasirodė Lietuvos Social-Demokratų Partijos programa ir laikraštis „Lietuvos Darbininkas“. Prie „Varpo“ ir „Ūkininko“ pasiliko Lietuvių Demokratai (tuomet varpininkais vadinami). Jų pradžia reikėtų laikyti nuo 1888 m. Jų buvo dvi srovės — radikal-demokratų ir ramiųjų lietuvių demokratų. Tos srovės ilgai kartu bendradarbiavo. 1907 m. atsirado ar tik užsimezgė iš dalies iš varpininkų kilusi tautininkų organizacija su laikraščiu „Viltimi“, vadovaujama Tumo ir A. Smetonos. Nors viltininkai iš pačios buvo maštyto kraujo (katalikų su varpininkais), bet jie galia kildint daugiau iš varpininkų, negu iš kitokios pašaknies, nes pirmieji tos srovės rėmėjai buvo atskilėliai nuo varpininkų-demokratų (A. Smetona, Zalsys, Kubilius, L. Gira). Idomu, kad ir kun. Jz. Tumas, kai jo vadovybė buvo priversti atsiskirti nuo redagavimo „Tėvynės Sargo“, persimetė į gana veiklų varpininkų rašydams 1902 ir 1903 m. nepasikartojamais slapyvardžiais prieš klebonus korespondencijas „Ūkininke“ ir „Varpe“. Tų savo straipsnių įsiai nepamėnėję nė savo bibliografijoje. Jie paaiškėjo tik iš rastų „Varpo“, „Ūkininko“ archyve, Tumo originalinių rašinių. Jie buvo tokiais parašais pažymėti: Bugienis, Niūnys, Nuokautis (?), Vyturyš. Tuo būdu varpininkai kartum davinėjo tam tikrą prieglaudą visoms seniau buvusios keturioms ir net penkioms (su daug vėlybesniais Santaričiais) partijoms. Z. Patirgis 1946 m. emigracijos „Žiburiuose“ buvo pavadinęs varpininkų organizaciją partijų perykla? Tokia varpininkų misija visai sutinka su V. Kudirkos „Lietuvos“ draugijos įstatų penktuoju dėsniu — vienyti lietuvių; apie tai nekarta būdavo rašoma pirmojo — (anot M. Roemerio, prademokratinio) periodo „Varpe“.

Kaip matyt iš Kudirkos 1888 m. įsteigtos universalinės visiems, ypač susipratusiems lietuviams skiriamos „Lietuvos“ draugijos įstatų, o taip pat ir varpininkų kitų rašinių, 1889 m. pradėjęs rodytis „Varpas“, o nuo 1890 m. ir „Ūkininkas“, turėjo gana aiškų tikslą — kelti lietuvių tarpe tautinį susipratimą, susigrąžinti uždrausta 1865 m. lietuvių spauda, kultūrinti lietuviškai kalbančius Lietuvos kaimiečius, platinti lietuvių kalbos sienas, lobinti lietuvių ir ginti lietuvių tautą nuo nykimo ir skriaudų, kurias darydavo ne viena rusų valdžia, bet ir svetimtaučiai ir kai kurie lietuviai. Netrukus to pasirodė per mažą. Jau 1889 m. varpininkų suvažiavime P. Leonas ir J. Gaidamavičius pasisako, kad verta pagalvoti, ką veiksime, kai susigrąžinsime savo spaudą. Jie jau tada buvo užminę misiją apie Lietuvos nepriklausomybę.

Toliau, pasipažinę su P.P.S., su Kautskio „Die Neue Zeit“ ir su rusų revoliucionierių raštais, varpininkai rašinėja ne vien apie tautinę, bet ir apie socialinę nelygybę.

Lietuviai pas save namie tapo nepilnateisiais gyventojais. Pravoslavai rusai ir evangelikai turėjo daugiau teisių, negu vietiniai katalikai lietuviai.

5 žmonės, tur būt, iš darbininkijos, kurių apibūdinti negaliu, iš viso apie 15 žmonių. Svarstyta buvo partijos programa ir priimta. Mums varpininkams buvo svarbu, kad į programą įtrauktas paragrafas apie Lietuvos politinę nepriklausomybę. Mano trumpai suglaustas pranešimas apie lietuvių tautinį judėjimą, apie jau gana plačią užsieninę periodinę lietuvių literatūrą, apie platinimą tos literatūros per knygnešius, apie bandymus varpininkų laikraščius pakreipti į socializmo pusę, pagaliau apie pagalbą, kurios L.S.D.P. gali laukti iš varpininkų (vertimai į lietuvių kalbą ir iš lietuvių kalbos, susisiekimas su užsieniu — rašinių siuntinėjimas ir davimas, perleidimas žmonių į ten ir atgal, literatūros spausdinimas Tilžėje, tos literatūros gabenimas per sieną į Kauną arba Vilniun, susipažinimas su lietuvišku judėjimu, su dabar leidžiamais užsieny lietuvių laikraščiais ir visuomenės partijomis, su kaimų proletariatu) susirinkime padarė nemažą įspūdį. Varpininkų judėjimas turėjo daug daugiau inteligentų ir spaudinių negu L.S.D.P., kurios nariai pamatė, kiek naudos gali L.S.D.P. turėti, bendraudama su varpininkais. Mes matėme, kad L.S.D.P. mus laiko net savo partijos pilnateisiais nariais. Mes pasiskėmė, kad šiame susirinkime dalyvausime ne kaip L.S.D.P. Partijos nariai, bet tik kaip jos sąjungininkai, besilaikydami diplomatų dėšino: do ut des (aš duodu, kad ir tu duotum). Mes jums padėsim, bet ir jus mums padėkite, kad Vilniaus ir Kauno darbininkija būtų tikrai painformuota apie varpininkų veiklą, ir rūpinkitės, kad nevirstų lenkais. L.S.D.P. metinis susirinkimas priėmė savo programą ir pagyrė partijos valdybos bendradarbiavimą su varpininkais.

*) Iš kur L.S.D.P. steigėjams atėjo galvon įtraukti į savo programą Lietuvos nepriklausomybės paragrafas, aš tik galiu spėlioti. Pagal K. Bielinį (1946 m. gegužės 1 d. „Varpas“ Nr. 5) tas dalykas 1896 m. V. 1 d. L.S.D.P. programoj buvo šitaip suformuluotas:

Nepriklausoma Lietuvos Respublika, federaliniais ryšiais susijungusi su kitais carų Rusijos kraštais: Latvija, Ukraina, Lenkija. Federacijos klausimas vėliau buvo paliktas atviras. Aš spėju, kad idėja galėjo būti L.S.D.P. paimta iš ankščiau už L.S.D.P. susiorganizavusios Lenkų Socialistinės Partijos programos, kur buvo reikalaujama nepriklausomos Lenkijos. Tas nepriklausomybės reikalavimas L.S.D.P.-jai net pakenkė, nes, anot Z. Patirgio (Augsburgo „Ziburiai“ 1946. V. 18 Nr. 20/32), L.S.D.P. II internacionalo suvažiavime nebuvo priimta pilnateisū nariu (buvo iš USA atvykęs J. Sluapas). R. Luksemburg, pasiūvusi atstovauti Lietuvai ir Lenkijai, lietuvių delegatus išvadino šoviniškai patriotais, kurie malkiną darbininkus ir tarptautiniam socializmui darą didelę žalą. Toliau L.S.D.P., saugodama savo proletarinę skaitybę, vengė nusikalsti ortodoksams marksistams a la R. Luksemburg. Gal būt, kad Dr. A. Domaševičius ir A. Moravskis, tų metų L.S.D.P. vadai, tame lietuviškame patriotizme naujait istorinį procesą, kad siekimas Lietuvos nepriklausomybės bus stiprus ginklas kovoj su P.P.S. (su Jz. Pilsudskio partija), kuri laikė Lietuvą Lenkijos dalimi ir nepriklausomybės nežadėjo. Mums, 3 varpininkams, dalyviams ano 1896. V. 17 L.S.D.P. susirinkimo Vilniuje, Lietuvos nepriklausomybės punktas buvo malonus ir rodė, kad mes su L.S.D.P. galėsim sugyventi. Ir naujos, lietuviškosios formacijos L.S.D.P. programoj tasai nepriklausomybės punktas, anot K. Bielinio, buvo įtrauktas. Tad R. Luksemburgaitės autoritetas L.S.D.P. patriotizmo nepaveikė. Reik dar pridėti, kad apie 1896 m. nebuvo kitos Lietuvių partijos, kuri skelbtų politinį Lietuvos atsisikrymą nuo Rusijos, tik L.S.D.P. buvo tai padariusi. Sernas „Varpo“ Auditor et altera pars į šoviniu patriotu rusų rašymus, kad Pabaltijo pakraščiai nri skirtis nuo Rusijos, aiškina, vosi, kad tai pačiu rusų prasimanymas, kad jų pačių šalininkai dar griežčiau imtu spausti separatistus. Ministeris Muravjovas, matyt, iš tikrųjų manė, kad lietuviai (1899—1900) turi tendenciją atsisikirti. Tendencija buvo. Bet ji ir 1905 m. D. Seimo nutarimuose nebuvo visai aiškiai pasireiškus: Ir net 1917 m. Petrapilio tremtinių susirinkime bijota pilna nepriklausomybės skelbti.

Bus daugiau

KAI SUKČIAI APSIMETA GERADARIAIS

Tęsdami jau prieš eilę metų pradėtą NL tradiciją perspausdinti įdomesnius rašinius iš Lietuvos spaudos, šikart siūlome susipažinti su J. Meškauskio straipsniu iš Tiesos.

Statybinių medžiagų trūkumai, tiekimo šlubavimas sudaro sąlygas pasireikšti Lietuvoje ir privatiems statybininkams, nors sovietų įstatymai tokį verslą draudžia. Nežiūrint to, kolūkių administratoriai tokius "privatininkų" patarnavimais, matyt, mielai pasinaudoja, kai oficialiai nei statybinių medžiagų, nei valstybinių statybinių patarnavimų greitai sulaukti negali.

ANT teisėjų stalo trys storoki baudžiamosios bylos tomai. Vienas po kito liudija kelios dešimtys liudininkų iš Vilniaus, Vilkaviškio, Kapsuko rajonų. Tris dienas Kapsuko rajono liaudies teismas nagrinėjo šią neeilinę bylą. Pertraukų metu advokatai su pašalpele dėstė savo požiūrį teisėjams: vyrai, nieko neištaisyti, teisiamieji ne tokie didvyriai, kaip buvo manyta anksčiau, ruošiant bylą. Tada ne vienas atrodė: išalkęs milžiniški kysiai, neregėtas piktnaudžiavimas. Kaip matot, tokios žuvelės į paviršių neiškyla...

Abu teisiamieji gavo pagal nuopelnus. Išsikirto bėgėlis išrautas su šaknimis įstatymo įėga. Bet jaudina štai kas: ar nusikaltimo dirva išskelė skydą prieš blogį, ar po senovei liko vaisingas? Kas bus, jei vėl nukris nuodanga sėkla?

Šios istorijos nebūtų, jei-gu Albinas Stankevičius, gimęs kaime ir iš jo pasitraukęs, gyvendamas Kalvarijoje, nebūtų užsidedęs aistringa „meile“ kolūkiams. Maždaug prieš porą metų jis emė ieškoti aukso kasyklų pietiniuose Vilkaviškio rajono kaimuose. Susidarę sunkumai dėl darbo jėgos, laikina statybinių medžiagų stoka jam teikė daug vilčių.

— Aš nesu joks viršininkas, nepriklausau jokiai organizacijai, net profsąjungai, bet, jei norite, galiu pristatyti daug naujausių namų, jei reikia, per mane galite gauti tokių statybinių medžiagų, kokių tik panorėsit...

Rimti vadovai iškart nenorėjo patikėti auksaburnio pasakomis. Stankevičius išsitraukė magiška popierių...

— Aš tiesiog išsigandau, — prisimena Keturvalakių kolūčio pirmininkas Vincas Degulis. — Tai buvo paskyra aštuoniems tūkstančiams kvadratinį metrų medžio drožlių plokščių.

Ne žmogus, o stebuklas. Jo rankose vis dėlto deficitas. Panašiu būdu paslaptingasis geradėjas gundė ir kitus ūkių vadovus. Jiems iš tiesų truko įvairių statybinių medžiagų, reikėjo statybinių. Juk kolūkiečiai kaip niekada keliasi į gyvenvietes. Patylikais su daug galinčių privatininku buvo sudaromos rašytos ir nerašytos sutartys. Vienas iš įdomiausių punktų: leidžiama jam aukštesnėse instancijose veikti kaip pilnateisiam kolūčio atstovui. Kalinino kolūčio pirmininkas Ignas Stanaitis parašė paraišką tiesiai LTSR Valstybinei plano komisijai, patvirtinti ją parašu, dviem antspaudais ir įdavė „šefui“. Prašomos medžiagos tuoj buvo gautos. Ne, ne per rajoną, o kaip tik gudriai apeinant atitinkamas rajonines organizacijas. Beje, jų srautas greit paplūdo iš įvairių respublikos vietų. Į Vilkaviškio geležinkelio stotį atriedėjo miško medžiaga pakrauti vagonai Kalinino, Keturvalakių, Širvintos, „Gimtųjų žemės“ kolūkiams. Zo-

džiū, tiems, su kuriais apsuksus šefas užmezgė daug žadančius sandėlius. Jis net juoda ant balto keliuose ūkiuose pasižadėjo pastatyti bent po 10 gyvenamųjų namų, o „Gimtųjų žemės“ kolūkyje modernią dviejų aukštų parduotuvę. Susitarę projektuoti nevarginti. Ši kūrini „rangovas“ mielai sutiko vesti, taip sakant, laisvu stiliumi ir prižadėjo brangiai nenulupti — tik 7.200 rublių.

Girdžiu klausimą: ar gali šitokia galybė aprėpti vienas žmogus? Beje, A. Stankevičius tik „vadovauja“, o statybos pliusa jo samdyti darbininkai. Sako, jam pačiam dirbti juoda darba nesą kada. Gal tik reikėtų, priešokiais... Argi maža rūpestių, margų margiausių kombinacijų? Ir taip jo „Pobeda“ vos spėja visur aplakstyti. Todėl kolūkiuose net pirmininkai gerbiamo „šefo“ kitaip ir nevadino, kaip „mūsų darbų vykdytojas“, „rangovas“...

Tik įsivaizduokit, su kokia meile, neregėtu atsidavimu jis rūpinosi kolūkiams, kiek jiems yra padaręs gero. Toks auksinių rankų meistras visur reikalingas, žmonės jį sutinka ir išlydi su didžiausiu dekingumu. Taip iš susižavėjimo, tiesiog įkvėpti kalbėjo advokatas iš Vilniaus, kad ne viena teismo salėje suėmė gaudulys. Šalimais išgirdau šliurpčiant moteriškę:

— Albinėlis kažkam gera darė, o už gerą širdį kiša į kalėjimą.

Visai neabejoju, užtarėjų atsiras ir daugiau. Daug kas pateisins kolūkių ryšius su „rangovu“: negi žiūrėti suktajam į dantis, jei tik gali iš jo turėti naudos? Pražiopsot! tu, pasinaudos kitas... Tuos draugus, kurie linkę tvirtai laikytis minėtos nuomonės, prašytume dalykiškai, visuomeniniu-moraliniu požiūriu įvertinti šiuos dalykus.

Kolūkiečiai gerai žinojo: jie turi reikala su sūktu žmogum, kuris kažkur aplinkiniams keliais prieina prie trūkstačių vertybių aruodo. Na, tai kas, kad, ūkiui už viską apmokejus, tam tikrą dalį jis pasigiemžia neteisėtai. Bet kitą dalį jis mandagiai perka savikainos verte. Antai Keturvalakių kolūkis perleido jam iš 8.000 kvadratinį metrų medžio drožlių plokščių daugiau kaip pusę, o Kalinino kolūkis net du trečdalius (2.000 kvadratinį metrų). Todėl A. Stankevičius Kalvarijoje galėjo atidaryti spekuliacijos bazę su keliais punktais. Už vieną plokštę mokėjęs po rublį su kapeikomis, jis nesigėdijo plėsti po penkis ar šešis rublius. Vis tik malonus deficitas: į kišenę bėra solidūs tūkstančiai, kuriuos masiškai sukrauna gyventojai net iš dviejų rajonų.

Ir štai teisme liudininkais stoji daug pirkėjų. Manot, jie piktinasi spekuliantu, irodinėja jo nesąžiningumą?

propagandą anglų kalba. Buvo malonu susipažinti su socialdemokratų veikėju Jonu Vilkaičiu. Taip pat malonu buvo pasidalinti išpūdžiais su SLA ir kitų organizacijų veikėjais Brone Spudienė, P. Brazaičiu, A. Sukauskui, A. Mieiliauskui, J. Novogrockui ir kt.

Dalyvaujant SLA seimuose daugiausiai tenka būti drauge su senais imigrantais, Amerikos lietuviais. Jaučiu jų didelį nuoširdumą.

Seimui pasibaigus, su kitais delegatais teko lankytis Jungtinių Tautų pastate. Apkankėme ir tą posėdžių salę, kur Chruščiovas daužė stlą su batų. Teko būti vienoje salėje, kur vyko posėdis ir svarstė kolonialinių valstybių

GRANDINELĖ MARACAY, VENECELOJE, BULIŲ ARENOJE. PRIEKYJE K. AŽELYTĖ.

problemas. Kaip tik tuo metu kalbėjo rusų atstovas. Išvaikščiojome pora valandų. Mūsų vadovė buvo S. Norkeilūnaitė, kuri yra reporterė prie Jungtinių tautų.

J. Šarapnickas

LITUANISTIKA ANGLIŠKAI

Mouton leidykla Hagoje pernai išleido anglų kalba Baltramiejaus Vilento. "Katechizmą mažą..." Jo antraštė "The Old Lithuanian Catechism of Baltramiejus Vilentas, 1579". Veikalą parengė Northwestern universiteto JAV prof. Gordon B. Ford.

Literatūra ir Menas paskelbė, kad minėtas leidinys neseniai pasiekė Vilnių. Nurodyta,

rašyti. Suprantama, šitaip verčiantis, „šefo“ kišenes putėsi kaip ant mielių. Jei reikėjo, jis pats samdė virtines sunkvežimius, kombinas, greit įtraukdavo svruojančius, neatsparius, pagundai. Antai Kapsuko geležinkelio stoties viršininkas Jonas Sabaliauskas iš imonių ir įstaigų suorganizavo A. Stankevičiui istisą autotransporto koloną.

Na, o kartą visus apstulbinančios atsitikimas. Vilkaviškio rajono vykdomasis komitetas visai netikėtai gavo LTSR Valstybinės plano komisijos raštą: rajonui paskirti 1.600 kietmetrių miško medžiagos ir 300 kietmetrių stulpų. Kadangi tokio dosnumo nėra buvę, plano komisijos pirmininkas S. Ramanauskas paskambino į Vilnių: gal būt, atsiųsta ne tuo adresu, gal klaida? Atsakė, kad ne. Tada rajono vadovai žadėtajai fonda paskirstė ūkiams savo nuožūrą ir pasiuntė raštą į Vilnių. Kai miško medžiagos, popieriaus ir kuro tiekimo realizavimo valdžios ekonomistė Laimutė Norkeilūnė jau ruošėsi išrašyti paskyras, jos ranką švelniai sulaukė prisistatęs atstovas iš Vilkaviškio rajono vykdomojo komiteto. Rajono paskirtyme jis skubiai darė pataisas. Išbraukė Silupės kolūkių, tarpkolūkinę statybos organizaciją. Girdi, jiems nereikia. Išbrauktiųjų dalį pridėjo Keturvalakių ir „Gimtųjų žemės“ kolūkiams. Paskui subrūdo ieškoti to, kas pataisė. Pasirodė, tai padarė solidžiu atstovu apsimetęs pats A. Stankevičius.

— Žinot, kad nereikėtų žmogui po keliskart važinėti. Juk vilkinimas vis dėlto baisios biurokratizmas, — šitaip teismui argumentavo neeilinį savo operatyvumą Solskis, sukombinavęs Stankevičiui neteisėtų paskyrų statybiniams medžiagoms už kelias dešimtis tūkstančių rublių.

Sukčiavimas yra nusikaltimas, spekuliacija — taip pat. Jeigu sukčiavimas ir spekuliacija, tai pavyksta kartais apsimesti geradariu, kurie mums išrūpina tai, kas mums priklauso, tai tuo kalti tik mes patys.

J. MEŠKAUSKAS

AL. GIMANTO SKILTIS

APMĀSTYMAI GRANDINĖLEI GRĮŽUS

Dabar jau juokingai — jei ne kvailokai — atrodo tos nedidelės tautiečių grupelės pastangos visais būdais diskredituoti Grandinėlės ansamblio darbą ir jau įvykusią išvyką pietinėn Amerikon. Gauti atsiliepiamai, galime drąsiai tarti, prašoka visas turėtas viltis: Lietuvos ir lietuviškosios kultūros veidas ir vardas plačiai pasklido aplankytų kraštų viešojoje opinijoje. Plačiai apie tai rašė vietinė spauda, informavo radijas, rodė televizija. O ką jau bekalbėti apie ten gyvenančiųjų mūsų tautiečių entuziasmą ir pakilią nuotaiką, kurią sudarė Amerikos lietuvių clevelandiečių jaunimo gastrolės. Miela girdėti ir žinoti, kad lietuviškosios nuotikos ir bendrieji nusi-

teikimai buvo sustiprinti, kai kuriais atvejais ir naujai sužadinti. Ten gyvenančiam jaunimui buvo itin maloni proga susipažinti, pabendrauti su tokiu pačiu jaunimu

iš šiaurės. Toks jaunimo bendravimas, neturint normalių ryšių su tėvų žemės jaunuliais, juk turi būti ir toliau skatinamas ir atitinkamai vertinamas.

Sovietinės įstaigos savaisis trukdymais Grandinėlei itin gražiai talkininkavo toms pastangoms Jungtinėse Valstybėse, kurios irgi bandė trukdyti, šmeižti ir kenkti visam ansamblui. Dabar, rasi, visi tie, kaišioję baslius, jau turi raudonuoti iš gėdos patyrę, kad jų pastangos buvo pasitarnavimu mūsų visų bendram priešiui... Tenka tik viltis, kad visa buvo neapgaltota, gal net ir neturint tikrai piktų minčių, daugiau jausmų, bet ne protu besivadovaujant. Taipgi reikėtų tikėtis, kad dabar visa bus užmiršta, atleista ir ateičiai jau nebeliks jokių tarpusavio nesklandumų ženklių. Mokėti atleisti, mokėti ir drįsti prisipažinti klaidas, aišku, ne kiekvienam lengva, bet tai kilnios žmogiškosios dorybės, be kurių negali apsieiti bet kuri tauri bendruomenė.

Čia negalimos jokios išimties ir mums patiems, lietuviams. Grandinėlės dalyvė Daiva Bielinytė suteikė pasikalbėjimą Dainavos stovykloje leidžiamam laikraščiui Jubilas. Čia ir tenka pasinaudoti to pokalbio medžiaga.

— Koks buvo Grandinėlės tikslas nvykti į pietų Ameriką?

— Šokėjų grupė keliavo per pietų kraštus su mintim pasirodyti vietiniams lietuviams. Tokie dalykai daug retesni Pietų Amerikoje. Ruošė koncertus ir pasirodymus jiems, ir tuo pačiu parodė, kad lietuviška kultūrinė veikla stipriai reiškiasi šiaurinės Amerikos lietuvių gyvenime.

— Kur pasirodėte?

— Keliavome ir pasirodėme Medelline ir Bogotoje, Kolumbijoje. Venecueloje aplankėme Veneciją, Maracay ir Caracasą.

— Ar turėjote kalbos problemų?

— Mūsų tarpe mažai kas mokėjo ispanų kalbą. Vienas kitas pietietis "suprato" anglų kalbą, nors ir nekalbėjo jos. Su Kolumbijos ir Venecuolos lietuviams kalbėjome lietuviškai.

— Kaip šokėjų grupei patiko išvyka?

— Visi parvažiavo pilni išpūdžių ir laimingi, gavę tokią progą pakeliauti. Pietų lietuviai labai šiltai mus priėmė. Patys vietiniai gyventojai buvo labai malonūs. Mūsų šokius filmavo ir taip pat rodė televizijoje Caracaso mieste. Mus sutiko gubernatoriai ir teko aplankyti įdomesnes miestų vietas.

— Be šokimo, ką dar atlikote?

— Venecueloje padėjome vietiniams atšvesti tautinę šventę ir prie Simono Bolivarų paminklo padėjome vainiką. Venecueloje taip pat išklaušėme privačias mišias, kurias vyskupas atnašavo katedroje. Kiekviename mieste pamatėme žymesnius paminklus, muziejus ir panašiai.

— Ar jūsų mokytojai Grandinėlė paveikė vietinius lietuvius?

— Taip, aš manau, kad mes jiems padarėme didelį išpūdį, kaip ir jie mums. Tik, kad šokėjų pastangos ir darbai bus ilgai jaučiami.

Kitą dieną, sekmadienį, įvyko Varpo leidėjų, skaitytojų ir rėmėjų draugiškas pasitarimas.

Mičigano didmiestyje viskas pilka

Pirmoji vasaros savaitė. Paukščiai per ugnį ir vandenį pasiekia saldžiųjų vyšnių ir visos nulesa. Mes renkame avietes, kurių nė kirminai čia neėda. Žydi baltos ir gelsvos rožės, ir jų dygliai ieško drąsių pirštų. Vakaraus uodai ieško žmogaus kraujo. Kas trečią dieną pradeda lyti, ir lyja po tris dienas. Kai saulė — tai pavėsio ieškome dirbtinai vėsina-muose, kambariuose. Vasara.

John Norman Collins, 23 m. amžiaus, gražiai aprenktas, sušukuotas, iškvepintas, laukia teismo tarėjų. Jis oficialiai kaltinamas išprievartavęs ir nužudęs to paties universiteto devyniolikmetę kolegę Sue Bineman, bet jam yra priskiriamos dar bene aštuonių tokių pat merginų žmogžudystės ir, tuo tarpu garsiai nekalbama, keletas kitokių neišaiškintų nužudymų. Collinso advokatas pratina jį pačiam įdomiausiajam teismo spektakliui, kokį tik kada Mičiganas turėjo. O tarėjai jau renkami tris savaites.

Detroito kriminalinių nusikaltimų nuošimčiai, lyginant su pernykščiais ir lyginant su visa valstybe, pakilo nepavejamai. Tegyvuoja Detroito laimėjimai.

Padėkime kriminalą į šalį. Pakalbėkime apie grožį. Prieš mėnesį viešėjo Metropolitan opera. Papulčiau savaitės vidury į Donizetio "Lucia di Lammermoor". Lucijos rolę turėjo dainuoti Roberta Peters. Įeidami gavome šalia programų po skiautėlę popieriaus su keletu žodžių. Pakeitimas. Vietoj susirgusios Robertos, dainuos Gail Robinson. Kuo ji daugiau dainavo, tuo daugiau plojome. Kai ji baigė, tai plojimai tęsėsi penkias minutes, gal ilgiau. Kitą dieną ir dar porą dienų po to spauda buvo pilna jos nuotraukų ir aprašymų. Sužinojome, kad ji čia atvažiavusi po dviejų dienų atlikti mažytę solo partiją Mozarto Zauberfloete opere. Ir sužinojome, jog ji tik šių metų pradžioje su Metropolitan opera sutartį pasirašė. Ir sužinojom, jog ji pati turėjo baisią slogą, jog tą pačią dieną du kartu buvo beatsisakanti, bet spirama, tiesiai grąšinama, gydytojo antibiotikais apglušinta, išėjo. Pradžioje nei gyva, nei mirus, o paskui... gimė nauja žvaigždė. Dabar muzikos kritikai jai jau žada Joan Sutherland ateitį. Štai, kaip žvaigždės gimsta. Ir, dievai, aš pats buvau liudininku...

Birželio 13-20 d. Dainavoje stovyklavo visokie skautai. Skautai akademikai suorganizavo visą eilę paskaitų, numizmatikos bei meno kūrinių parodą, literatūros vakarą. Nors dienraščiuose ir pats raginau publiką iš Detroito ten dalyvauti, bet dalyvauti neturint atostogų buvo neįmanoma. Visos paskaitos vidurdieniais. Kaip gi ten nusidanginsi, kai turi dirbti?

Užtat šeštadienį iš Detroito nemaža susirinko. Buvau ir aš. Mačiau porą puikių Bronės Jameikienės vitražų, mačiau keletą labai įdomių aliejau ir grafikos darbų, bet net negalėjau jų kūrėjų vardų užsirašyti. Vakaras, žmonių spūstis.

Literatūros vakare buvo ir koncertas. Alvydo Vasaičio pianinu palydima, du kartu išėjo Ona Pluškonienė, mezosopranas. Pirmą su trimis dainomis, o paskui su keturiomis. Ta ketvirta buvo publikos per prievarta išplėsta, nes plojimai ir bis šauksmai nesiliovė tol,

kol ji grįžo. Plojo jau po pirmos dainos. Kuo solistė garsiau dainavo, kuo aukštesnes gaidas išvežė, tuo daugiau plojo. Kas ji, pagal mergaitės pavardę? Kur ji mokėsi muzikos? Kodėl apie ją niekada spauda nerašė? Ar ji apsimai kur didesniai būriui klausytojų pasirodė? Jauna, gal dvidešimt penkerių. Šviesaus veido ir plaukų. Kukli — tipiška lietuvaite. Tesužinojau, kad ji iš Filadelfijos. Nieko daugiau. Argi čia ne žvaigždė gimė? Argi ir čia ne žvaigždė gimė, mūsų mastu matuojant? Iki Gail Robinson ir iki Aldonos Stempužienės jai dar toloka, bet ji jau visiškai neblogo solistė.

Vakaras pradėtas Henriko Nagio Dedikacija iš naujosios jo poezijos knygos, kurią skaitė Danutė Jankienė. Po to, būrelis prie mikrofono sustojusios, savo poeziją skaitė Živilė Bilaišytė, Austė Pečiūraitė, Marija Saulaitytė ir Rasa Šilėnaitė. Viena su mini, kitos su trumpais sijenėliais. Žiūrėjome į tą judančią puokštę, į tą poeziją, ir mažai begirdėjome, ką skaitė. Kitos ir nesistengė, kad išgirstume. Tik viena Bilaišytė interpretavo, kėlė balsą, kėlė akis, kvėpė į savo žodžius ir eilutes prasmę. Ja labiausiai ir žavėjosi publika. Ja, ir Saulaitytė.

Prie mikrofono atėjo Algis Lapšys. Ilgas, rodos, brunetas, melancholiško veido, gilių akių. Visos moterys kaklus ištiesė. Paskui, po vakaro, labai jo poeziją gyrė, o kai sutiko opoziciją, tai argumentavo: "jis labai gražus".

Va, šitaip pasirušęs ir artinuosi prie Liūnės Sutemos. Poeziją, pikčiau negu muziką, gera klausytis tada, kai mintinai moki. O kai skaitoma pirmą kartą, ir jeigu skaitomos baltos eilės, tai daugeliui (man, prisipažinsiu, labiausiai), mažai atminty tepalieka. Ypač, kai skaitoma, kaip anos mergaitės skaitė.

Geras, ir rimtas, ir liūdnas Liūnės veidas. Kai jos klausydavau Tabor Farmoje, tai vis bijodavau, kad nepravirkty. Ši vakarą ji buvo visiškai rami ir iškilinga. Jos kūrinys vadinosi Tikrovė. Poema? Nežinau. Aštuoni puslapiai, bet strofom neišmatuojami. Be rimu, bet su ritmu. Tik ne chorėjos, ne jambai, ne kokie kiti ten teoretikų patiekti biesai. "Paslėpti veidą mano glėby ir nebijoji — viskas praeina" — poetė aiškiai sakė pradžioje ir po kelių dešimčių eilučių vėl pakartojo. Ir "Dieną praėinu pro save, net nežvilgtelėdama. Dieną nepažįstu savęs" — buvo pakartota du ar tris kartus. Čia man ritmas, čia man akcentai. Čia man kontrastai. Tik stiprus ir drąsina silpnąjį, siūlydamas glėbį veidui paslėpti ir laukti, kol viskas (piktą) praeis. Tik silpnas ir dieną nepažįsta savęs ir skuba, neatsigręždamas, nuo savęs pabėgti. Liūnė skaitė puikiai. Ir ne tiek liūdna, kiek sarkastiška ji buvo. Pasiųskit jus visi! Kas supranta, tesiklauso, o kas ne, tai ir nereikia.

Marius Katiliškis davė vaizdelį, jo paties žodžiais, be vardo. Girdėjau, jog pradėjęs rašyti jau išvažiuodamas, o baigęs dainavo krūmuose, nuo uodų besigindamas. Vis dėl to ir tokiam mažame skubos kūrinyje buvo daug literatūros: keletas gyvų, sultingų personažų, natūralūs jų dialogai, nuoširdžiu humoru pagražinti. Būtų labai gera, kad po pirmojo

apsilankymo Mariaus ir Liūnės Dainavoje netektų vėl dešimtį metų laukti...

Ai, daug dar turėčiau kalbėti apie suvažiavimus, išvažiuavimus, minėjimus ir piknikus. Jų daug nuo paskutinio reportažo čia įvyko, ir daug visko dar užplanuota. Bet nebėgal žmogus visko susemti ir viską popieriuje išlieti.

Vis dėlto vieną dalyką, į kurį pats esu įkietęs, privalau paminėti. Nagi, paskutinį LŽS centro valdybos posėdį ir naujus Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centrinio skyriaus narius. Buvo pasidžiaugta nauju Pranešėju (redakciją prašome pakomentuoti), sustota ties įstatų, projektų, žurnalistų istorijos rašymo gera pradžia. Ap-svarstėme paduotus devynius pareiškimus įstoti į LŽS centrinių skyrių ir visus patenkino-me. Tie 9 nauji LŽS centrinio skyriaus nariai yra: Vytautas Alseika, dr. Jonas Balys, dr. Kazys Karvelis, prof. dr. Valdevutis Mantautas, Karolis Milkovaitis, prof. dr. Antanas Ramūnas-Paplauskas, Robertas Selenis, Vytautas Semaška ir Antanas Skirka. Nereikia nė aiškinti, jog naujų narių tarpe turime didelės erudicijos rašytojų, veiklų autorių, redaktorių ir, apgalvoti būrį patvarių spaudos darbuotojų. Dabar centriniame skyriuje yra 76 nariai.

Toronto

MIRĖ ALEKSA
STATULEVIČIUS

Birželio 25 d. 58 m. amžiaus staigiai širdies priepuolio ištiktas mirė veiklus ir žinomas Toronto lietuvis Aleksas Statulevičius. Velionis buvo zarasiškis, Kaune studijavo ekonomiką, priklausė neolituanams. Lietuvoje dirbo revizoriaus darbą viešojo atsiskaitymo kredito įmonėse. 1944 m. pasitraukė į Vakarus ir 1949 m. atvyko į Kanadą. Apsigyvenęs Toronte A. Statulevičius dirbo lietuviškų visuomeninių ir kooperatyvinių organizacijų vadovybėse. Kurį laiką ėjo atsakingas Liet. Namų ūkio vedėjo pareigas, bet, tur būt, labiausiai susigyvenęs buvo su Toronto lietuvių bankeliu Parama, kur eilę metų sąžiningai išdirbo. Velionis palaidotas Port Credit lietuvių kapinėse. Atsi-sveikinimo žodį tarė kun. P. Ažubalis ir lietuvių visuomenės bei organizacijų atstovai. Aleksas Statulevičius gedi žmona Anelė, brolis Albinas, sesuo Liucija su šeima ir Toronto lietuvių visuomenė.

ST. CATHARINES

JONINĖS PRALENKĖ LŪKESČIUS

Pašto strelkas jau seniai yra St. Catharine paklojęs ant menčių. Išleidus Joninių parengimui beveik tūkstantį dolerių ir nesant jokios reklamos, reikalai ši kartą atrodė nelinksmi, bet išėjo visai kitaip. 600 vietų salė buvo pilnutėlė, ypač grojant tokiam orkestrui kaip S. Babecko.

Joninių iškilnės prasidėjo Jono Matulionio neilgu, bet sodriu žodžiu. Jam baigus kalbą, buvo prisegta pirmutinė rožė. Po to, po rožę gavo visi salėje esą Jonai ir Jonės, o susirinkusieji griausmingai sugiedojo Ilgiausių metų.

Pagrindinę programos dalį atliko Hamiltono Aušros parapijos choras, vadovaujamas Aleksandro Paulionio, ir Londono Baltija. Abu vienetai buvo labai kruopščiai pasiruošę. Abu pagavo dėmesį, ir jį išlaikė iki pat galo. Choriui padėjo dainuoti ir pati publika. Publika dainavo taip garsiai, kad choristams teko gerokai pasitempti. Tai tikrai lietuviškas bendradarbiavimas.

Apie Baltijos ansamblį tenka pasakyti, kad tai turintis didelę valdžiotę vienetas. Baltija turi daug drąsos, be kurios nieko gyvenime negalima pastiekti, ir daug talentingų lietuvių jaunuolių, kuriems lietuviškai šokti ir dainuoti, atrodo, yra tikras malonumas.

Dainų vadovas yra jaunas anglas studentas, išsimylėjęs į lietuvių, ypač į lietuviškas dainas.

Programos pabaigoje Jonas Kalainis laimėjo Jonams skirtą staliuką — turtingą visais atžvilgiais. Publika plojo laimėjusiam ir taip pat staliuką paaukojusiam Juozui Girevičiui, kuris plačiai žinomas, kaip tylus, bet širdingas talkininkas, sugyvenantis taikoje su visomis pusėmis. J. Girevičiui svarbu ne kas dirba, bet kas dirba lietuviškai. Jis visada pasirodęs gerai atlikti jam suteiktas pareigas.

Padėkos, plojimai, gėlės teko choro vadovui A. Paulionui ir pačios gražiausios rožės Londono lietuvių ansamblio vadovams D. ir M. Chačuskams. Joninių koncertinė dalis buvo baigta Lietuvos himnu.

Niagaros nedidelę lietuvių apylinkę vėl aplankė Joninių proga didelį skaičių tautiečių iš artimų ir tolimų vietovių. Kor.

PER VILNIAUS RADIJĄ

Vilniaus radijas birželio 7 d. perdavė Dariaus Lapinsko harmonizuotas dainas. Tos pačios dienos popietėje radijas pateikė Metropolitan operos solisto M. del Monaco įdainuotas plokštelėse arijas. E.

KETURIOLIKOS DIENŲ EKSKURSIJA Į EUROPA

nuo rugpjūčio 27 iki rugsėjo 10 dienos.

SKAMBINTI V. BAČĖNUI telefonu / 416 / 278-7261

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. E. Port Credit, Ont.

(prie Toronto)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIIMA SVEČIUS

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunumuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

KELEIVIS

536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.

Ašku, esate girdeje, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieną giliai, kiti peikia, bet visi jį megsta skaityti. Kodėl?

Todel, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių aprašymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Jau galima gauti --- 1970 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SEJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius: Gražvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

TREČIADIENĮ PER

CEMB

STOTI

BANGA 1410, 11.00 VALANDA VAKARO

1053 Albanelle Cr.,

Duvernay, Mtl. P.C.

TEL. 669-8834.

Programos vedėjas L. Štorkėvičius

Prof. dr. A. RAMŪNO, Ottawos Universiteto Lyginamosios Pedagogikos Centro direktoriaus ir Pedagoginių Mokslų Fakulteto vicedekano nauji veikalai:

- ♦ DEVELOPMENT OF THE WHOLE MAN THROUGH PHYSICAL EDUCATION ---- Išleido Ottawos universitetas, 435 psl. Įvada parašė Avery Brundage, tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas. Prof. J. Maritain pareiškė apie šį darbą: "Tai gautinis klausimo nušvietimas".
- ♦ DIALOGUE ENTRE ROME ET MOSCOU ... Ekumeninis žvilgsnis į Rusijos ir Europos santykius preityje, dabartyje ir ateityje. Įvada parašė kardinolas Koenig. Išleido Ottawos Univ. (prancūzų k.)
- ♦ IS SUTEMU I AUŠRA ---- Jame iškeltos naujos mintys apie žmogų, tautą ir žmoniją kosminiam amžiui auštant.

Veikalai gaunami A.V. parap. Kioskoje, 1465 De Seve St., Montreal 205, P. Q.

IVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Motociklai, automobiliai, automobiliams motorai, skalbiamos mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo prietaisai, baldai, žaislai ir t.t.

Norint pasiūsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsime gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam pasitarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS:

pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu.

TAIP PAT PERSIUNČIAME PINIGUS, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių ir maisto do'erinėje krautuvėje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUŽA

Montreal

SKAUTŲ STOVYKLA

Montrealio skautai Baltijoje stovyklauti pradeda liepos 26 d. Tėvai kviečiami stovyklautojus suvežti kaip galima anksčiau, kad stovykla iki atidarymo galėtų būti sutvarkyta.

Skautų stovyklai vadovaus S. Kuncevičiūtė, A. Baršauskienė, A. Lukoševičienė, R. Montvilaitė, S. Žurkevičiūtė, A. Žurkevičiūtė, V. Žitkutė ir R. Lukoševičiūtė.

Skautų stovyklai vadovaus R. Otto, Br. Niedvaras, K. Barteška ir D. Lukoševičius.

Stovyklos kapelionas bus tėv. L. Zaremba, ūkvedys — J. Žurkevičius, šeimininkės — Montvilienė, Kerbelienė ir Žitkienė.

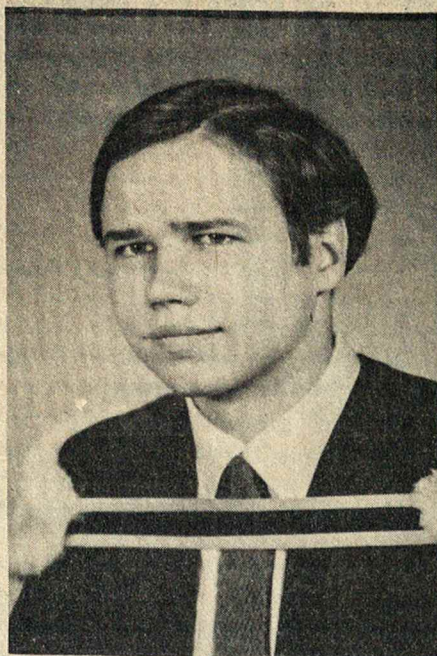
Vienos savaitės stovyklos mokestis yra 20 dol. Du stovyklautojai iš tos pačios šeimos moka 35 dol. Trys stovyklautojai — 50 dol.

Dviejų savaitių stovyklos mokestis yra 35 dol. Du stovyklautojai iš tos pačios šeimos už dvi savaites moka 60 dol. Trys stovyklautojai — 85 dol.

Be to, kiekvienas stovyklautojas apsimoka po 2 dol registracijos mokesčio.

Antrą savaitę Baltijon suvažiuos jaunieji skautai vadovai iš Atlanto pakraščio ir kitų Kanados vietovių. Atvyks ir vyresniųjų vadovų: A. Saulaitis, Č. Kiliulis, L. Milukienė, Subaitienė, Kiliulienė ir kt.

Neužsiregistravusieji prašomi kuo greičiau tai atlikti ir gausiai dalyvauti šioje neeilinėje stovykloje.

McGill universitetas bakalauro laipsnį suteikė Leniui Bendikui. 1949 m. gimęs akademikas specializavosi biochemijoje, kurią baigė su pažymėjimu, ir gavo universiteto stipendiją. Jis mokslą tęsė to paties universiteto medicinos fakultete.

MIRĖ N. PAULASKIENĖ

Daugiau kaip 80 metų amžiaus sulaukusi mirė Natalija Paulauskienė, palikusi sūnų Povilą, dukterį A. Marcinienę, vaikaičių ir jau ketvirtos kartos palikuonis — berniuką ir dvykutes mergaites.

St. Jeans gyvenusi velionė buvo labai gražiai ir išpūdingai palaidota liepos 13 d., dalyvaujant giminėms ir gausiam draugų būriui.

W. LAPENAT

General Construction Reg'd.
89 Orchard Street LaSalle, Que.

*** **

Ivairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina. Tel. 366-6237.

LAURINAITIS JUOZAS

Tel. 524-0209.

DĖMESIO, DĖMESIO! Parduoju alų perkama kaina, visų rūšių minkštą gėrimą po \$2.00 už case, Varškę 5% sv. už \$2.10. Pigiausiomis kainomis šviežias ir rūkytas dešras ir kitus produktus. Atvykite patys į krautuvę - 1918 Frontenac St. (Prie pat METRO).

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road

TEL. 695-3884

POINTE CLAIRE, QUE.

(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas golinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tikrai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba Nr. 20. Atvažiuoje neapsiriks!

Laflour Radio Taxi

Savininkas Alfonsas Viskantas

SKAMBINKITE,

iš visų vietų LaSallėje.

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštyms, vestuvėms ir laidotuviams.
- Į tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAV. G. DESROCHERS,

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel nes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

Tel. 768-6679.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUSAS ir J. SIAUCIULIS

547 Laflour Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS

7882 BLVD. CHAMPLAIN
coin 61ème Ave., LaSalle

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINE MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

PASISEKUSI

GEGUŽINĖ

Liepos 12 d. Vekterių varšvietėje buvęs Šv. Kazimiero parapijos gegužinė sutraukė 54 automobilius lankytojų ir dave 246 dol. pelno. Rengėjai ypač džiaugėsi sulaukę nemažo jaunimo būrio.

Buvo prarastos įvairios varžybos jaunimui ir senimui, buvo ir turtinga loterija. Pažymėtina, kad varšvietės savininkai Vekteriai jokio užmokesčio iš parapijos neėmė.

VEDĖ

Praeitą savaitę vedė Vandos ir Tomo Lauraičių sūnus Albertas. Jaunasis yra mokytojas, o jo nuotaka taip pat mokytoja.

Sutuoktuvės buvo Aušros vartų bažnyčioje. Vestuvinės vaišės vyko pas jaunųjų ir nuotakos tėvus.

PAŠVENTINO NAMUS

Liepos 5 d. kur. dr. F. Jucevičius pašventino Lauzauskienės namus prie Richelieu upės. Ta proga šeimininkė aplankė keliolika lietuvių šeimų ir įteikė gražią dovaną — lempą ir staliuką.

PARDUODAMI NAMAI

Į Vokietiją grįžtantys vokiečiai skubiai parduoda aukštos kokybės plytinį, bungalow tipo namą. Name yra trys miegamieji, vonios kambarys su patogumais, virtuvė, raštinės kambarys, salonas, valgomasis, didelis cemento išbaigtas rūsys, didelis pramogų kambarys su medinėmis grindimis. Name yra daug specialių įrengimų ir patobulinimų. Už namą prašoma tik 7.599 dol.

ATVYKITE IR APŽIURĖKITE! TAI JUK NIEKO NEKAINUOJA!

Kreiptis pas

Mr. Fritz Gromes,
320 Caron Str., Dorion Gardens,
Dorion, P.Q.
Tel. 1-234-4329

Vienintelė, Kanados valdžioje registruota lietuviška natūralaus gydyto no sveikatos klinika. Mediciniškas ir kooperacinis gydymas. Psichologinė terapija. Masažai. Elektronika, raudoni ir ultravioletiniai spinduliai. Terminė ir garų terapija. Fiziniai gydymai judesiais, -- hydro terapija. Dr. B. Naujalis, R.M. Ps.D. N.Pt.R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas, 460 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. LE3-8008.

Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro TOMKŲ VASARVIETĘ, kuri yra ant pat Atlanto vandenyno ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja. Dėl smulkesnių informacijų rašykite:

V. Tomkus

700 Ocean Dr.

Juno Beach

North Palm, FLA. 33403

arba skambinkite
(305) 844-3388

PRANESAMA APIE NAUJA GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado ne paprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per ke lias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams iškildavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad pagerėjimas tesdavosi daugeli mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pini gal bus gražinti jei nebūsėte patenkinti.

BENDRAS

RENGINYS

Bendroji Aušros Vartų ir Šv. Kaz. parapijų gegužinė įvyks rugsėjo 13 d. Vekterių varšvietėje.

Tikimasi, kad gegužinė išvirs į visų Montrealio lietuvių susibūrimą, kuriame savitarpįje susipažinti progos turės ir visas lietuviškasis jaunimas.

NUMATYTI

PARENGIMAI

Šv. Kazimiero parapija šįmet numato šitus parengimus:

Rugs. 13 d. — bendra abiejų parapijų gegužinė. Spalio 3 d. — grybų vakarienė. Lapkričio 11, 12, 13 d.d. — bingo parap. salėje. Gruodžio 31 d. — Naujųjų metų sutikimas.

VEDĖ

DR. R. ZIENIUS

Birželio 27 d. Montrealyje vedė dr. Rimgaudas Zienius, Loyolos kolegijos dėstytojas. Jaunavedys yra Emilijos ir Kazio Zienių sūnus. Vestuvių vaišės buvo suruoštos Vytauto klubo salėje.

MONTREALYJE IŠNUOMUOJAMAS KAMBARYS. TEIRAUTIS PAS M. GUDIENĘ TEL. 768-7478.

IŠVYKO ISPANIJON

Dvi jaunos ir veiklios Montrealio lietuvių šeimos atostogom išvyko į Ispaniją.

Silvija ir Vincas Piečiaičiai ir Ina ir Algis Kličiai Ispanijoje išbus dvi savaites.

BITAS

LIETUVOJE

Jaunimas Lietuvoje vis daugiau pamėgsta estradinę, lengvą muziką. Neseniai Vilniuje įvyko jau trečiasis jaunųjų estrados atlikėjų konkursas "Vilniaus bokštai".

Kultūros gyvenimo vairuotojai, atrodo, tai kryptį neišsispiešina. V. Indrikonis, kultūros ministerijos pareigūnas, teigė, kad tie konkursai reikalingi. Ta proga jis pripažino, kad per Vilniaus radiją "beveik visiškai negirdėti žymių užsienio dainininkų balsų. Televizijos ekranuose pramoginės laidos — nepavykę bandymai sukurti revijų..."

Būdinga, kad Lietuvos kultūros ministras L. Šepetys, neseniai kalbėdamas per televiziją, bitmuziką priskyrė prie jaunimo kultūrijimo reiškinių.

Lietuvių kilmės buvusi montrealietė Joanna Shimkus vis labiau garsėja filmu pasaulyje. Spausdinamojoje nuotraukoje J. Šimkutė vaidina čigonaitę naujame britų filme Nekaltoji ir čigonas. Filmas sukta pagal D. H. Lawrence romaną.

SIBIRO LIETUVIAMS

Iš Verito radijo siųstuvo Maniloje, Filipinuose, liepos 1 d. buvo transliuojama pirmoji lietuviška radijo programa, skirta Sibiro lietuviams.

Laidą paruošė ir į juostą įrašė Romas Kezys.

Geriausiu taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas

Parduodame American Travelers čekius ir money orderius

Užtikrintos indėlių saugumas

Kapitalas virš \$1,850,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	6 1/2 %
Už vienų metų indėlius	8%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

MOKA
5 1/2% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7 3/4% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už mortgicijus
8% už asm. paskolas

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupu dydįje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

HIGHLAND AUTO BODY

Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Lietuviams nuolaida.

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išores taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUEBEC
TEL. 366-7818

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriaus

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE

366-0330

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

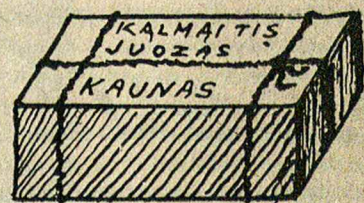
T. Laurinaitis

A.B.C. PARCEL SERVICE

3891 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL, QUE, CANADA

TEL. 844-9098

- A.B.C. Parcel service patarnauja gerbiams lietuviams klientams jau 17 metų ir ryžtasi tai daryti dar daugelį metų ateityje.
- A.B.C. yra vienintelė bendrovė Montrealyje, kuri turi visus leidimus ir teisę pati išrinkti mokesčius bei siųsti siuntinius tiesiai iš Montrealio.
- Mes turime pilną pasirinkimą įvairiausių medžiagų, tinkamų siuntimams, ir duodame dideles nuolaidas angliškoms medžiagoms (joms maitas yra tikrai \$1.00 - vienas doleris - už jardą) už opiausius nuolaida iki **50%**
- Parduodame taip pat specialius pažymėjimus (certificates), už kuriuos galima pirkti prekes dolerinėmis krautuvišė Lietuvoje.
- Skubėkite mums aplankyti arba skambinkite mums, kad galėtumėte gauti visą informaciją apie tai, ką geriausia šiuo metu siųsti Lietuvon.

A.B.C.

KRONIKA

TIKSLUS ADRESAS

NL adresas iš tikrųjų nepasikeitė. Redakcija ir administracija vis dar yra Montrealio miesto dalyje La Salleje, vadinasi, priklausome ne centriniam Montrealio paštui.

Dabar, kai laiškų skirstymas yra automatizuotas, Kanados pašto valdyba reikalauja, kad visi nurodytų savo tikslų ir oficialų adresą.

NL toks adresas yra:

Nepriklausoma Lietuva,
7722 George Street,
La Salle 690, P.Q.,
Canada

Prašome visus tuos, kurie mums siunčia laiškus ir siuntas paštu, naudoti tik čia nurodytą adresą, nes antraip korespondencija mus pasiekia pavėluotai.

ĮŠVYKO Į LIETUVĄ

Šešiolikos lietuvių grupė praeitą savaitę iš Montrealio išskrido į Lietuvą. Keliauninkai Lietuvoje išbuvo 10 dienų — 5 dienas Vilniuje, likusį laiką kitose vietovėse.

Ekskursiją, kuri išskrido per Amsterdamą ir Leningradą, sudaro M. Akuckas, St. Andraitis, J. Brakys, J. Jarmalinskienė, B. Jarmalinskas, K. Juška, St. Karvelis, E. Maistavičienė, K. Pakvilienė, D. Sotelienė, St. Šukienė, G. Tamošauskienė, R. Urbonienė, I. Kibirkištytė-Vilgalienė, J. Vilkelienė, I. Zizas.

LAIKRAŠČIO RĖMĖJAI

Išlaikyti lietuvišką laikraštį užsieniuose nėra lengva. Ir NL finansinė padėtis nėra tokia, kokia turėtų būti. Tai supranta visa eilė laikraščio draugų ir prenumeratorių, kurie, atsiųsdami savo prenumeratos mokestį, NL paremia savo auka.

Leidykla yra iš tikrųjų dėkinga šiems lietuviškosios spaudos rėmėjams. Ateityje juos pastoviai skelbsime savo skiltyse. Pirmąjį aukotojų ir laikraščio rėmėjų sąrašėlį čia ir spausdiname.

4 dol. aukojo J. Krikštoaitis, po 3 dol. — M. Guoba ir Alf. Pundžius, po 2,50 dol. — M. Meškauskas, A. Jasiūnas, J. V. Danys, Pr. Kumza, E. Szewczuk, P. Dabkus ir S. Senkus, po 2 dol. — J. Matijošaitis, K. Vasiliauskas ir V. Bakūnas, 1,75 dol. A. Staliois, 1,50 dol. P. Gulbinas, 1 dol. J. Liorentas.

LANKĖSI REDAKCIJOJE

NL redakcijoje lankėsi Adelė ir Ignas Šajaukos ir Jadvyga ir Kazys Stundžios iš St. Catharines.

Lankytojai atostogų metu atvyko į Montrealį, apžiūrėjo miesto įdomybes, garsląją Montrealio parodą, o keliaudami pro Kingstoną, sėkmingai žvejavo prie tūkstanties salų. Grįždami atostogautojai dar žada aplankyti Otavą ir North Bay.

Montrealio liet. jaunimo ansamblis Gintaras, kuris dalyvaus Montrealio parodos Lietuvių dienų programoje.

VIEŠNIA IŠ TORONTO

NL bendrovės direktorius Augustinas Mylė su žmona Ona lankėsi pas gimines Toronte, o iš Toronto pas save pavišėti pasikvietė savo gimnaitę gimnazistę Rūtą Jonušaitę.

Viešnia apžiūrėjo Montrealį, lankėsi parodoje, buvo ir NL redakcijoje.

PRANCŪZŲ KALBOS PAMOKOS

Montrealio kat. mokyklų valdyba — MCSB — suaugusiųjų švietimo skyrius rugsėjo mėn. organizuoja prancūzų kalbos kursus. Kursai vyks St. Denis lingvistikos centre: 3205 St. Joseph Boulevard, East. Tel. 525-2531. Pamokų laikas bus pritaikytas prie lankytojų pageidavimų.

REPORTAŽAS IŠ TORONTO

PASIKALBĖJIMAS TRAUKINYJE

Vasaros atostogų metu vagonuose nebesijaučia didesnės spūsties. Nežiūrint to, senesniuose nevesinamuose vagonuose nepaprastai šilta. Požeminiui traukiniui vietom išaeriant į paviršių, saulė taip užlieja didžiulius langus, kad prie jų sėdint pajuntamas krosnies karštis. Tą labiau pajunta elegantiškai apsirengę vyrai. Jie, kietai užtrauktu kaklaraščiu, kaip užsmaugti, prakaituoja ir vos jiems užtenka vagone prikaltinto oro. Daillajai lyčiai kiek patogiau. Mergaičių lengvutė mini apranga pakilusi į tokias drastiškas aukštumas, kurios vos bepridegia strategines vietas. Tuo akiplėšiškai ryškina ne visuomet pasigėrėtino apvalumo linijas.

Šalia sėdį du keleiviai lengvai apsirengę. Vienas iš jų vilki tropikinę eilutę, o kitas užsidėjęs tik trumpų rankovių marškinukus. Jiedu kalbasi lietuviškai, aptardami aktualesnes naujienas. Viena iš paskučiausių ir juos daugiau sujaudinusių žinių, tai pereitą sekmadienį Toronto priemiestyje nukritęs lėktuvas. Su juo žuvo apie 100 žmonių. Tą įvykį laiko pasibaisėtinau gyvu prieš dvi savaites tuo pačiu lėktuvu į Lietuvą skridusi torontiečių ekskursija. Jų tarpe buvę daug pažįstamų ir artimųjų. Kaip esą malonu, kad toji kelionė jau praeityje, kad visi grįžę sveiki ir gyvi.

Einant prie šviesesnių gyvenimo polėkių, keleiviai aptaria prasidėjusių atostogų metą. Kur jie atostogausią, ką apkeliausią. Jiedu prisimena vieną iškilensnį pavasario sezono užbaigos apraišką — Danijoje gyvenusių lietuvių pobuvį. Pobuvio metu per Danijos konsulą buvo išreikšta didelė padėka Danijos valdžiai, kad anais metais ji priglaidusi mūsų pabėgėlius.

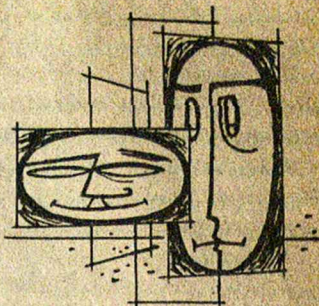
Tropikinę eilutę apsirengęs vyras entuziastingai aiškina, kad tai buvęs vienas iš gra-

žiausių mostų, pasigerėtinąs naujo kelio suradimas mūsų parengimų monotonijoje. Po nusibodusių, beveik kas šeštadienį rengiamų mažai belankomų šokių, torontiečiai įnešė naują mintį, pagerbdami tą kraštą, kuriame mūsų dalis buvo laikinai apsisistojusi. Pagal tą naująją idėją, dabar būsianti gera proga perduoti mūsų padėką Vokietijos vyriausybei, kuri mus priglaidė anais bėgimo metais. O vėliau būtų gera prisiminti tokius kraštus, kaip Belgija, Anglija, Venecuela, Australija.

Kalba išibėgėjęs vyras valendėlei mėgina atsikvėpti vagono karštyje. Jis bando dar pridėti Kanadą, Ameriką, bet tuo pačiu jis pastebi skeptišką savo bendrakeleivio šypsena. Jis suvokia, kad yra kažką netaip pasakęs. Bet jis greitai orientuojasi. Supranta bekeliaujas į neatmezgamus platumas. Nutilęs ir nesulaukęs bičiulio atsakymo, tarsi teisindamasis jis nedrąsiai pasitaiso. Jis sutinka, kad norėdami ką nors nuveikti, nebesilaikome nė logiškos nuovokos. Iš tikrųjų, kaip beatrodytų, jeigu pradėtume rengti dėkingumo pobuvius Kanadai, o tuo labiau Amerikai. Dar juokingiau būtų, jeigu į tą pobuvį mėgintume pasikviesti Trudeau ar Nixoną. Bet kaip reikėtų suregėti padėkos žodį tokiai Belgijai, kuri išileidusi mūsų tautiečius, juos sugrūdė į anglių kasyklas? Dar blogiau su Anglija, kurios drėgmėje skęstanti verpalų pramonė ne vienam mūsiškiui davė nepagydomą reumatą. O kaip būtų su dėkingumu kaimyninei Švedijai, kuri rusams išdavė 146 mūsų kareivėlius? Antra vertus, ir toji Danija nebuvo jau taip svetinga mūsų pabėgėliams. Kaip Ramojus aprašo savo atsiminimuose, mūsiškiai ten patyrė ir nemaža nuoskaudų...

S. Pranckūnas

KREIVI VEIDRODŽIAI

JUOKAI RYTŲ EUROPOJE

Lietuviai

Maskvoje viename mitinge propagandistas šaukia:

— Už penkių metų kiekvienas rusas turės po automobilį, o už dešimt metų — lėktuvą.

Iš salės pasigirsta balsas:

— Kuriems velniam man reikalingas lėktuvas?

— Kaip tai nereikalingas? Nebus Maskvoje pieno — sėdi į lėktuvą, žvimi į Telšius ir gauni pieno.

Lenkai

— Kaip tau sekasi?

— Geriau negu rytų...

Rusai

Koncentracijos stovykloje kalbasi trys kaliniai.

— Už ką tu čia pakliuvai?

— Uždėjęs, kaip prieš dešimt metų blogai kalbėjau apie draugą Popovą. O tu už ką?

— Už tai, kad prieš penkis metus gerai kalbėjau apie draugą Popovą.

Po to abu kreipiasi į trečiąjį:

— O tu už ką?

— Aš esu draugas Popovas.

Rusai

Viename parke turistai klausia vertėję, ką vaizduoja didelė cementinė stovyla.

— Čia išradėjas draugas Smirnovas. Komunistas.

— Ką jis išrado?

— Jis išrado televiziją, lėktuvą, radiją, žirkles ir milijonus kitų dalykų.

— O ką vaizduoja statula šalia jo?

— Tai išradėjas draugas Ribovas. Komunistas.

— Ką jis išrado?

— Jis išrado išradėją draugą Smirnovą.

Parinko M. Čapkauskas

Rumunai

Mokytojas klausia vaiko:

— Kas mums yra Sovietų Sąjunga?

— Mūsų didysis brolis.

— Kodėl nesakai "mūsų didysis draugas?"

— Dėl to, kad draugą galima pakeisti.

Vengrai

Kadaras pasišaukė čigonę ir sako:

— Padėk man, su savo burtais, išspręsti gyventojų prieauglio problemą.

— Labai lengvai, — atsako čigonė. — Atidaryk kelius į Austriją.

— Gerai, bet kaip su maisto problema?

— Uždaryk kelius iš Sovietų Sąjungos.

Rytų vokiečiai

Į zoologijos sodą atvyksta vakarų vokiečiai. Vietinis ji nuveda prie narvo, kur yra vilkas ir avis.

— Matai, — sako jis, — čia pavyzdys, kaip visi gali sugyventi su rusais.

— Tikrai keista, — nušėmba vakarietis, — kaip jūs ištreniravote vilką kartu gyventi su avim viename narve?

— Mes jam kas vakarą imetam po šviežią avį.

Čekai

Prie vieno Pragos viešbučio stovi amerikietiškas automobilis. Aplink smalsuolių būrys.

— Koks puikus rusų gaminytis. — sako vienas.

— Kaip tai rusų? Nejaugi nepažįsti amerikietiškos markės?

— Markę tai pažįstu, bet nepažįstu tavęs.

RUGPIŪČIO 9 D., SEKMADIENI,
P. SKRUBIO VASARVIETĖJE, Point Fortune, P.Q.,
BUS

TRADICINĖ ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Programoje:

1 val. p. p. vėliavos pakėlimas, prizinis šaudymas, lietuviška muzika, bufetas ir užkandžiai, loterija, pramogos ir žaidimai.

(Lyjant gegužinė nukeliama į kitą sekmadienį).

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS
VALDYBA

LIEPOS 26 D. SKUBIŲ ŪKYJE, POINT FORTUNE, P.Q.,

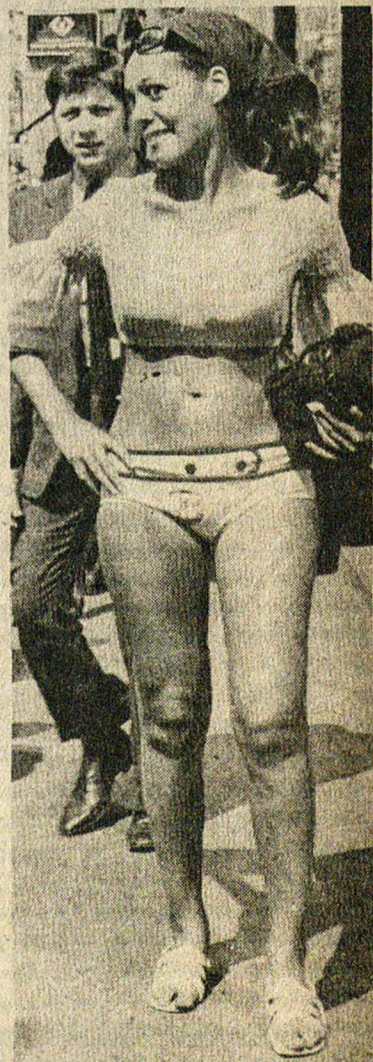
LVS RAMOVĖ RENGIA

GEGUŽINĖ

Programoje: puiki muzika, loterija, baras, pramogos.

Visi, visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti.

Skyriaus valdyba

Montrealio gatvėvaizdis kaitrią vasaros dieną.

nepriklausoma
lietuva

Nepriklausoma Lietuva is published weekly by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, La Salle 690, P.Q. R. E. Maziliauskas, Editor. F. P. Pauksaitis, Bus. Manager. Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, P.Q.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos ir leidėjo nuomonę. Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos nuožiūra. Neišspausdinti rankraščiai autoriams grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį leidykla ir redakcija neatsako.

Metinė prenumerata Kanadoje \$7.50, visur kitur \$8.00. Atskiras numeris 25c. Rėmėjo prenumerata \$12.00. Adreso pakeitimas 25c.

Redakcijos ir administracijos adresas:
7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, P.Q.
Tel. (514) 366 6220